

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

фебруар 2019. / број 26

2/2019

Зашто баш **PROPISI.NET**?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, новим примерима судске праксе, новим правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које претплатници сами изабери, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што се једним кликом могу ископирати текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова добијају већ понуђени резултати.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Жељко Албанезе; мр
Јован Чанак; дипл. екон. Маја
Јовановић, буџетски инспектор
у Министарству финансија; др
Маријана Жиравец Младеновић,
главни и одговорни уредник
часописа „Пословни саветник“;
мр Милица Бјелић, овлашћени
екстерни и интерни ревизор; дипл.
правник Слободанка Келечевић,
виши буџетски инспектор у
Министарству финансија

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за
рачуноводство, финансије и порезе / главни
и одговорни уредник Маријана Жиравец
Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . -
Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital
art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом медијуму:
Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825
ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

УВОДНА РЕЧ УРЕДНИКА

Од рачуновође се сваког дана очекује све више. Директори не праве разлику између вођења књига, рачуноводства и вођења финансија, па зато од вас очекују да сте и књиговођа, и експерт за финансије, и порески саветник, и интерни ревизор, и форензичар ... и мађионичар. Рачуновођа може веома критично да оцењује финансијске извештаје јер му је јасно да све може бити у реду, а у исто време и наопако. Сви подаци могу да буду тачни, али нам баш ништа не значе ако нису искоришћени за своју примарну намену – да помажу у доношењу будућих пословних одлука.

У овом броју часописа смо, у духу периода у коме се припремају финансијски извештаји, Билансу стања и Билансу успеха, које смо представили у прошлом броју часописа, додали и Напомене уз финансијске извештаје, а у наредним бројевима, приказом преосталих извештаја, заокружићемо причу о редовним годишњим финансијским извештајима правних лица у зависности од њиховог разврставања по Закону о рачуноводству и врсти рачуноводствених прописа које примењују.

Наравно, нисмо изоставили ни буџетске кориснике, па су обрађене теме утврђивања резултата пословања и састављања финансијских извештаја према прописима буџетског рачуноводства.

С обзиром на то да је пре израде финансијских извештаја обавезно извршити и завршна књижења у вези са коначном обавезом пореза на добит за 2018. годину, у овом броју започели смо бављење темом састављања пореског биланса и подношења пореске пријаве, коју ћемо обрађивати и у следећем броју часописа. У вези са тим, на крају 2018. године законодавац је објавио и измене Правилника о пореској амортизацији, како га скраћено називамо у пракси, па смо се посебно осврнули на његове одредбе и инкорпорисали их у посебно обрађену тему обрачуна пореске амортизације за 2018. годину. Притом смо наишли и на одређене дилеме, које смо настојали да превазиђемо поучени досадашњим искуством и решењима недоумица приликом електронског подношења пореске пријаве и електронског попуњавања пратећих образаца.

Познаник ми је једном приликом рекао: „Позив рачуновође није баш такав да о њему деца сањају: када порастем постаћу рачуновођа”. Као што је то често у животу, оцењивање нашег позива крајње је субјективно и зависи са ким и где радимо. Као и у сваком другом позиву, што више знаш, боље ти је. Без обзира на то што неки мисле да се бавимо само прошлостју и нешто пребројавамо, значај рачуноводства и његових могућности је као људски мозак: мит или истина – да ли користимо само 10% капацитета! Што се тиче ажурности и тачности, тако је као и у многим другим позивима, чак често и много боље, јер имамо могућност да учињену грешку поправимо, што један хирург сигурно не може за себе да каже. Позив нам је стресан због небројених рокова који морају да се поштују, али постоји ли аспект живота који у данашње време нема рокове?

Ипак, као што је рекао амерички председник Линдон Б. Џонсон: „Ниједан проблем није такав да га не можемо заједничким силама решити, али мало је оних које можемо да решимо сами”.

Др Маријана Жиравец Младеновић

Часопис можете поручити телефоном: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

АКТУЕЛНА ТЕМА

- Др Маријана Жиравец Младеновић
НОВИ ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ РАЗВРСТАВАЊА
СТАЛНИХ СРЕДСТАВА ПО ГРУПАМА И НАЧИНУ
УТВРЂИВАЊА АМОРТИЗАЦИЈЕ
ЗА ПОРЕСКЕ СВРХЕ7
- Мр Жељко Албанезе
НОВИ НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ЗА ОДРЕЂЕНА
ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ И ДРУГИХ ЛИЦА
– ОД 1. ФЕБРУАРА 2019. ГОДИНЕ 11

РАЧУНОВОДСТВО

- Мр Милица Бјелић
САСТАВЉАЊЕ НАПОМЕНА УЗ ФИНАНСИЈСКЕ
ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2018. ГОДИНУ 15
- Мр Милица Бјелић
СПЕЦИФИЧНОСТИ ВРЕДНОВАЊА КЉУЧНИХ
ПОЗИЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА
ПРОИЗВОДНА ПРАВНА ЛИЦА20
- ПИТАЊА ПРЕТПЛАТНИКА НА ТЕМЕ ИЗ
РАЧУНОВОДСТВА26

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

- Мр Јован Чанак
УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА ЗА 2018.
ГОДИНУ КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА
КОЈИ ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ ВОДЕ ПРЕМА КОНТНОМ
ПЛАНУ ЗА БУЏЕТСКИ СИСТЕМ29
- Мр Јован Чанак
САСТАВЉАЊЕ И ПОДНОШЕЊЕ ГОДИШЊИХ
ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2018. ГОДИНУ
ПРЕМА ПРОПИСИМА БУЏЕТСКОГ
РАЧУНОВОДСТВА38
- Мр Јован Чанак
САСТАВЉАЊЕ И ПОДНОШЕЊЕ ИЗВЕШТАЈА О
СТРУКТУРИ И ВРЕДНОСТИ НЕФИНАНСИЈСКЕ
ИМОВИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА 2018. ГОДИНУ .. 48
- Дипл. правник Слободанка Келечевећ
НЕПРАВИЛНОСТИ УОЧЕНЕ ТОКОМ БУЏЕТСКЕ
ИНСПЕКЦИЈСКЕ КОНТРОЛЕ – ЕВИДЕНТИРАЊЕ
ПОСЛОВНИХ ПРОМЕНА49
- Дипл. екон. Маја Јовановић
КО СУ КОРИСНИЦИ ЈАВНИХ СРЕДСТАВА И КОГА
КОНТРОЛИШЕ БУЏЕТСКА ИНСПЕКЦИЈА?56

ПОРЕЗИ

- Др Маријана Жиравец Младеновић
УВОД: УТВРЂИВАЊЕ КОНАЧНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ И АКОНТАЦИЈЕ
ЗА 2019. ГОДИНУ62

- Др Маријана Жиравец Младеновић
САСТАВЉАЊЕ ПОРЕСКОГ БИЛАНСА ЗА 2018.
ГОДИНУ НА ОБРАСЦУ ПБ 1 68
- Др Маријана Жиравец Младеновић
ИСПРАВАК ВРЕДНОСТИ И ОТПИС ПОТРАЖИВАЊА У
ПОРЕСКОМ БИЛАНСУ ЗА 2018. ГОДИНУ 98
- Др Маријана Жиравец Младеновић
ОБРАЧУН ПОРЕСКЕ АМОРТИЗАЦИЈЕ ЗА 2018.
ГОДИНУ111
- Др Маријана Жиравец Младеновић
САСТАВЉАЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ЗА ОБРАЧУН
ПОРЕЗА НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА ЗА 2018. ГОДИНУ
И ОБРАЧУН АКОНТАЦИЈЕ ЗА 2019. ГОДИНУ НА
ОБРАСЦУ ПДП123
- Др Маријана Жиравец Младеновић
ОБРАЧУН И КЊИЖЕЊЕ КОНАЧНЕ ОБАВЕЗЕ ЗА
ПОРЕЗ НА ДОБИТ ЗА 2018. ГОДИНУ И ОБРАЧУН
АКОНТАЦИЈЕ ЗА 2019. ГОДИНУ – ЛИЦА КОЈА
САСТАВЉАЈУ ПБ 1133
- Др Маријана Жиравец Младеновић
САСТАВЉАЊЕ ПОРЕСКОГ БИЛАНСА ОБВЕЗНИКА
ПОРЕЗА НА ДОХОДАК ОД САМОСТАЛНЕ
ДЕЛАТНОСТИ НА ОБРАСЦУ ПБ 2
ЗА 2018. ГОДИНУ137
- ПИТАЊА ПРЕТПЛАТНИКА НА ТЕМЕ ИЗ ПОРЕЗА
И ПДВ-А 149

ЗАРАДА

- Мр Жељко Албанезе
НОВИ НЕОПОРЕЗИВ ИЗНОС И ОБРАЧУН ЗАРАДА
ОД 1. ФЕБРУАРА 2019. ГОДИНЕ153
- Мр Жељко Албанезе
ОСНОВИЦЕ ЗА ОБРАЧУН ПЛАТА У ЈАВНИМ
СЛУЖБАМА И ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА
ЗА 2019. ГОДИНУ 163
- Мр Жељко Албанезе
ИСПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ПРЕДУЗЕТНИЦИМА
ЗА ВРЕМЕ ВРШЕЊА ВОЈНЕ ОБАВЕЗЕ
У РЕЗЕРВНОМ САСТАВУ 168
- ИНФОРМАЦИЈА: ИЗМЕНЕ ПОСЕБНОГ
КОЛЕКТИВНОГ УГОВОРА ЗА ЗДРАВСТВО – ПЛАТЕ,
НАКНАДЕ ПЛАТА И ДРУГА ПРИМАЊА 170
- ПИТАЊА ПРЕТПЛАТНИКА НА ТЕМЕ ИЗ ОБЛАСТИ
ЗАРАДА172

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА

- ПРИВРЕДНА КРЕТАЊА У СРБИЈИ175
- КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ И ДРУГИХ ОБАВЕЗА
ЗА ФЕБРУАР 2019. ГОДИНЕ 179

АКТУЕЛНА ТЕМА

Нови Правилник о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе

Усвојен је 28. децембра 2018. године Правилник о изменама и допунама Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе, који је објављен у „Службеном гласнику РС” број 104/2018. Највећи део измена односи се на третман нематеријалних средстава, што је и било предвиђено Изменама Закона о порезу на добит правних лица из 2017. године („Сл. гласник РС”, бр. 113/17). Новим правилником дефинисана су и два нова обрасца, и то ОА/І – Обрачун амортизације непокретности и ОА/Н – Обрачун амортизације нематеријалних средстава.

Одредбе Правилника примењују се онако како се утврђује амортизација почев од 2018. године.

Нови неопорезиви износи за одређена примања запослених и других лица – од 1. фебруара 2019. године

Усклађени износи примања наведених у овом чланку примењују се од 1. фебруара 2019. године. У наставку ће бити представљена ова примања и њихови нови неопорезовани износи, уз напомену да је стопа раста потрошачких цена у 2018. години износила 2,0% („Сл. гласник РС”, бр. 1/2019), као и да су за тај проценат повећани износи раније важећих пореских ослобађања.

Наглашава се да се сва наведена пореска изузимања примењују од 1. фебруара 2019. године, без обзира на то на који се период односе исплате на које се ова изузимања примењују.

РАЧУНОВОДСТВО

Састављање Напомена уз финансијске извештаје за 2018. годину

Напомене уз финансијске извештаје саставни су део обавезног сета финансијских извештаја за правна лица која су обвезници састављања комплетног сета финансијских извештаја. Општи захтеви и смернице, у складу са МРС 1 и одељком 8 МСФИ за МСП, у вези са састављањем и обелодањивањем у Напоменама регулише следеће:

структуру Напомена, обелодањивање рачуноводствених политика, обелодањивање основних извора неизвесности конкретних процена, обелодањивања у вези са капиталом и остала обелодањивања.

Специфичности вредновања кључних позиција финансијских извештаја за производна правна лица

Производна правна лица примењују различите оквире финансијског извештавања, у зависности од разврставања. У овом коментару дат је преглед вредновања појединих позиција финансијских извештаја, са освртом на разлике у рачуноводственој регулативи.

Питања претплатника на теме из Рачуноводства

У овом прилогу објављени су одговори на нека од постављених питања претплатника на теме из рачуноводства:

- Књижно одобрење или нови документ о одобрењу/задужењу;
- Накнадно књижење фактура из ранијих година;
- Обавеза вођења робног књиговодство у трговинској радњи;
- Шта да раде предузетници и пекари са „деветком”.

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Утврђивање резултата пословања за 2018. годину код корисника јавних средстава који пословне књиге воде према Контном плану за буџетски систем

Утврђивање резултата пословања код корисника јавних средстава о којима је овде реч јесте претпоследња активност припремних радњи које претходе састављању финансијских извештаја, док је последња активност израда Закључног листа. Да би се утврдио резултат пословања потребно је спровести одређена књижења на контима у категорији 320000 – Утврђивање резултата пословања. Након завршетка ове активности може да се приступи изради Закључног листа, без чијег састављања не би могли да се саставе финансијски извештаји.

Састављање и подношење годишњих финансијских извештаја за 2018. годину према прописима буџетског рачуноводства

Након обављених припремних радњи, које претходе припреми састављања финансијских извештаја, може се приступити састављању годишњих финансијских извештаја корисника јавних средстава који своје пословне књиге воде према прописима буџетског рачуноводства.

Састављање и подношење Извештаја о структури и вредности нефинансијске имовине Републике Србије за 2018. годину

Корисници средстава имају обавезу да податке о садржају и структури вредности нефинансијске имовине за 2018. годину доставе на обрасцима СВИ 1 и СВИ 2 Републичкој дирекцији за имовину (у даљем тексту: Дирекција) најкасније до 28. фебруара 2019. године.

Неправилности уочене током буџетске инспекцијске контроле – евидентирање пословних промена

Имајући у виду да су корисници средстава буџета у обавези да приликом евидентирања свих пословних промена у својим књигама примењују Уредбу о буџетском рачуноводству, у овом тексту осврнућемо се на примену Уредбе са аспекта инспекцијске контроле, тј. указаћемо на утврђене неправилности приликом евидентирања пословних промена и на последице које су настале због погрешне примене овог прописа.

Ко су корисници јавних средстава и кога контролише буџетска инспекција?

Уводни део – најавна тема из циклуса „Буџетска инспекција”

Буџетској инспекцији Министарства финансија, која је организована као одељење у оквиру Сектора за буџетску инспекцију којим руководи помоћник министра, Законом о буџетском систему поверена је надлежност да врши послове буџетске инспекције у циљу вршења инспекцијске контроле примене Закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава корисника буџетских средстава, организација, предузећа,

правних лица и других субјеката из чл. 84. Закона о буџетском систему.

Из одредби Закона произлази да су Министарству финансија поверени послови буџетске инспекције над свим корисницима јавних средстава.

ПОРЕЗИ

Увод: Утврђивање коначне пореске обавезе за 2018. годину и аконтације за 2019. годину

Сви порески обвезници дужни су да пореску пријаву на обрасцу ПДП за 2018. годину, заједно са пореским билансом на одговарајућем прописаном обрасцу у зависности од врсте пореског обвезника, доставе најкасније до 1. јула 2019. године.

Предузетници који воде књиге по систему простог књиговодства и по систему двојног књиговодства, пореску пријаву на обрасцу ППДГ-1С и порески биланс на обрасцу ПБ 2 дужни су да доставе најкасније до 15. марта 2019. године.

Коначна пореска обавеза за 2018. годину и аконтација пореза за 2019. годину утврђују се самоопорезивањем.

Остварени капитални добитак у 2018. години не утиче на висину аконтације за 2019. годину.

Пореска пријава и порески биланс достављају се искључиво електронским путем.

Порез на добит за 2018. годину обрачунава се у пореској пријави на обрасцу ПДП по стопи од 15%, а приход од самосталне делатности опорезује се по стопи од 10% на основицу утврђену на обрасцу ППДГ-1С.

Аконтација пореза на добит утврђена у обрасцу ПДП плаћа се од првог дана наредног месеца у односу на месец у коме је пријава поднета, уз корекцију већ уплаћених аконтација за 2019. годину – ако је потребно.

Састављање пореског биланса за 2018. годину на обрасцу ПБ 1

Опорезива добит се утврђује у пореском билансу на начин прописан Законом и подзаконским актима, односно обвезницима се признају расходи у износима утврђеним билансом успеха сачињеним у складу са МРС, односно МСФИ, односно МСФИ за МСП и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим

законом прописан други начин утврђивања. Кроз приказан начин састављања пореског биланса на обрасцу ПБ-1, који следи у наставку, обвезници ће најлакше сагледати све корекције расхода и прихода ради правилног утврђивања опорезиве добити за 2018. годину, па је на тај начин и конципиран овај чланак. Одређени расходи захтевају детаљнију разраду, тако да ће о њима бити више речи у посебним чланцима у овом броју часописа.

Исправак вредности и отпис потраживања у пореском билансу за 2018. годину

Пореско признавање прихода и расхода може да се разликује од рачуноводственог. Са аспекта исправке вредности и отписа потраживања, Закон о порезу на добит дефинише критеријуме за њихово признавање. Различито признавање расхода по основу исправки вредности и отписа потраживања резултира исказивањем података у пореском билансу на обрасцу ПБ 1, односно корекцијом расхода на редним бројевима 7, 27 и 28 и корекцијом прихода на редним бројевима 40, 41 и 42. Корекција расхода на обрасцу ПБ 2 уноси се на позиције 8, 28 и 29, а корекција прихода на позиције 37, 38 и 40.

Обрачун пореске амортизације за 2018. годину

Као расход у пореском билансу признаје се амортизација обрачуната по пореским прописима. При томе није значајна амортизација исказана у пословним књигама (рачуноводствена амортизација) јер се износ рачуноводствене амортизације у билансу замењује износом пореске амортизације. Обрачуну пореске амортизације подлежу материјална средства чији је век трајања дужи од једне године и чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, осим природних богатстава која се не троше. Средства чија је набавна вредност мања од вредности просечне бруто зараде не подлежу амортизацији, већ се у целости отписују одмах као трошкови периода.

Састављање Пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица за 2018. годину и обрачун аконтације за 2019. годину на обрасцу ПДП

Сви порески обвезници дужни су да пореску пријаву на обрасцу ПДП за 2018. годину, заједно

са пореским билансом на одговарајућем прописаном обрасцу у зависности од врсте пореског обвезника, доставе најкасније до 1. јула 2019. године. Достављање се врши искључиво електронским путем, преко апликације на порталу е-Порези Пореске управе. У апликацији се приликом уноса бира тип обвезника, што омогућава попуњавање пореске пријаве и одговарајућег обрасца пореског биланса. Обрасцем ПДП за 2018. годину самоопорезивањем се утврђује коначна (годишња) обавеза за порез на добит за 2018. годину и разлика између коначне обавезе пореза и износа плаћених аконтација у 2018. години и месечна аконтација за текућу 2019. годину.

Обрачун и књижење коначне обавезе за порез на добит за 2018. годину и обрачун аконтације за 2019. годину – лица која састављају ПБ 1

Пре састављања финансијских извештаја за 2018. годину неопходно је саставити порески биланс и пореску пријаву, јер у финансијске извештаје мора да се унесе стварни износ обавезе за порез на добит, која је приказана под редним бројем 5.7 обрасца ПДП.

Састављање Пореског биланса обвезника пореза на доходак од самосталне делатности на обрасцу ПБ 2 за 2018. годину

Крајњи рок за подношење пореске пријаве и пореског биланса за 2018. годину јесте 15. март 2019. године. Порески биланс састављају предузетници који воде пословне књиге по систему простог или двојног књиговодства. Приход од самосталне делатности опорезује се по стопи од 10%.

Питања претплатника на теме из пореза и ПДВ-а

У овом прилогу објављени су одговори на нека од постављених питања претплатника на теме из пореза и ПДВ-а:

- Плаћање услуга извршених лично власнику фирме,
- Услуге пружене страном правном лицу,
- Порез по одбитку за услуге одржаног предавања,
- Паушално опорезивање предузетника.

ЗАРАДЕ

Нови неопорезив износ и обрачун зарада од 1. фебруара 2019. године

Нови неопорезиви износ за све исплате са карактером зараде износи 15.300 динара, а примењује се од 1. фебруара 2019. године. Наглашавамо да се овај неопорезив износ примењује од 1. фебруара, дакле не од исплате зарада за месец јануар или фебруар итд., већ календарски од 1. фебруара, на све исплате зарада од тог датума, без обзира на месец на који се те исплате односе. У текста су дати примери обрачуна зарада и коришћења пореског умањења од 15.300 динара, који се примењују од 1. фебруара 2019. године.

Основице за обрачун плата у јавним службама и државним органима за 2019. годину

Како је писано у претходном броју „Пословног саветника“, примена Закона о систему плата запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 18/2016, 108/2016, 113/2017 и 95/2018) одложена је за 2020. годину, што значи да плате запослених у јавном сектору у 2019. години настављају да се обрачунавају и исплаћују по до сада важећим прописима. Према одредбама тих прописа, плате запослених у јавном сектору утврђују се на основу: 1) основице за обрачун плата, 2) коефицијента за радно место/посао, 3) додатака на плату, 4) обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање. Основна плата у јавном сектору одређује се множењем коефицијента и основице за обрачун плате. У овом чланку дати су подаци о ова два елемента приликом обрачуна плата у појединим деловима јавног сектора.

Исплате запосленима и предузетницима за време вршења војне обавезе у резервном саставу

Влада Републике Србије донела је Уредбу о износу и начину исплате накнада за вршење војне обавезе, којом се ближе уређују услови за остваривање права, износ и начин обрачуна и исплате накнада за вршење службе у резервном саставу, односно обуке за одбрану земље, и износ и начин исплате накнада путних и других трошкова у

вези са вршењем војне обавезе, односно обуке за одбрану земље. Уредба је ступила на снагу 5. 1. 2019. године.

Информација: Измене Посебног колективног уговора за здравство – плате, накнаде плата и друга примања

У поглављу Посебан уговор за здравство, које се односи на плате, накнаде плата и друга примања, предвиђене су значајне новине, односно увођење нових и проширивање постојећих права, о чему је дата информација у овој објави.

Питања претплатника на теме из области зарада

У овом прилогу објављени су одговори на нека од постављених питања претплатника на теме из области зарада:

- Обрачун пореза и доприноса за сезонске раднике;
- Обрачун и исплата минулог рада;
- Јубиларна награда за 40 година проведених у радном односу.

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА

У чланку „Привредна кретања у Србији“ дат је преглед индустријске производње, цена, спољнотрговинске размене, грађевинарства, плата и запослености и туризма у Србији.

На крају издања налази се Календар пореских и других обавеза за фебруар 2019. године. **ПС**

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Нови Правилник о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе

Усвојен је 28. децембра 2018. године Правилник о изменама и допунама Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе, који је објављен у „Службеном гласнику РС” број 104/2018. Највећи део измена односи се на третман нематеријалних средстава, што је и било предвиђено Изменама Закона о порезу на добит правних лица из 2017. године („Сл. гласник РС”, бр. 113/17). Новим правилником дефинисана су и два нова обрасца, и то ОА/И – Обрачун амортизације непокретности и ОА/Н – Обрачун амортизације нематеријалних средстава.

Одредбе Правилника примењују се онако како се утврђује амортизација почев од 2018. године.

Увод

Изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица из децембра 2017. године („Сл. гласник РС”, бр. 113/17) у 2018. години мења се обрачун амортизације нематеријалних улагања, а стална средства која се састоје из непокретних и покретних делова разврстају се по амортизационим групама сходно начину на који су евидентирана у пословним књигама обвезника.

До доношења Правилника о изменама и допунама Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Сл. гласник РС”, бр. 104/2018 – у даљем тексту: Нови правилник) остале су неразјашњене неке дилеме, а нарочито обрачун амортизације нематеријалних средства стечених до 1. јануара 2018. године, након измењене методе обрачуна амортизације за пореске сврхе.

Закон о порезу на добит измењен је поново и 8. децембра 2018. године („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018), с тим што се већина измена примењује за утврђивање, обрачунавање и плаћање пореске обавезе почев од 2019. године, односно за порески период који почиње у 2019. години.

Ступањем на снагу Новог правилника ипак се и даље примењују одредбе Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Сл. гласник РС”, бр. 116/04 и 99/10 – у даљем тексту: Стари правилник) и то на стална средства стечена закључно са 31. децембром 2017. године, а измењен начин обрачуна по Новом правилнику важи за средства расположива за коришћење почев од 1. јануара 2018. године.

Напомена: Начин обрачуна амортизације сталних средства, разврстаних у групе од II до V, осим нематеријалних средстава, мења се почев од 1. јануара 2019. године, о чему је детаљније писано у броју 1/2019.

Обрачун пореске амортизације за 2018. годину биће потпуније представљен у посебном чланку у овом броју часописа.

Обрачун амортизације нематеријалних средстава за пореске сврхе

Одредбама Старог правилника и Закона о порезу на добит правних лица пре измена у 2017.

вредности сталног средства умањеној за припадајући износ пореске амортизације и увећаној за извршена накнадна улагања.

Ове одредбе односе се на обрачун амортизације почев од 2019. године.

Стална средства која се састоје из непокретних и покретних делова

Стална средства која се састоје из непокретних и покретних делова разврставају се по групама сходно начину на који су евидентирани у пословним књигама обвезника, у складу са прописима којима се уређује рачуноводство.

Ако би, на пример, вредност објекта и опреме која се налази у објекту (а која је физички или функционално везана за објекат) обвезник евидентирао у пословним књигама на рачуну на коме се воде грађевински објекти, на целокупну ту вредност примењивао би се обрачун пореске амортизације применом пропорционалне методе од 2,5%. У супротном, ако би у пословним књигама посебно евидентирао непокретност, а посебно опрему, објект би за потребе пореске амортизације сврстао у прву амортизациону групу, а опрему у одговарајућу групу од II до V.

Новим правилником истакнуто је да се одредбе Правилника које се односе на утврђивање амортизације сталних средстава која се састоје из непокретних и покретних делова, примењују на утврђивање амортизације средстава која су, сагласно прописима о рачуноводству, постала расположива за коришћење почев од 1. јануара 2018. године. Дакле, стална средства која се састоје из непокретних и покретних делова, стечена до 31. децембра 2017. године, и даље се амортизују за пореске сврхе разврстане у групу I.

Закључак

Доношењем Новог правилника о пореској амортизацији разрешене су дилеме у вези са

обрачуном пореске амортизације за средства стечена пре промена које су обухваћене изменама Закона у 2017. години. Обрачун пореске амортизације за 2018. годину неће моћи да се спроведе на исти начин као у 2017. години, јер је промењен начин обрачуна пореске амортизације нематеријалних средстава стечених почев од 1. јануара 2018. године. Тим изменама Закона, које су ступиле на снагу у 2018. години, по први пут је истакнут и појам средства које се састоје из непокретних и покретних делова. Изузетно од прописаних правила за разврставање сталних средстава по групама ради утврђивања амортизације за пореске сврхе, стална средства која се састоје из непокретних и покретних делова обвезник разврстава по групама на начин на који су иста средства исказана у његовим пословним књигама, сагласно прописима којима се уређује рачуноводство (нпр. делом као непокретност, а делом као опрема). И ове измене односе се на средства која су постала расположива за коришћење почев од 1. јануара 2018. године.

Увођење нових образаца ОА/Н и ОА/І у тренутку доношења Новог правилника отворила се дилема у вези са попуњавањем образаца за нематеријална средства, односно непокретности које нису биле у употреби током целог пореског периода. С обзиром на то да се амортизација нематеријалних средстава, односно непокретности стечених у току периода, отуђених у току периода и код нематеријалних средстава, односно непокретности на којима је у току периода извршено додатно улагање обрачунава **сразмерно** времену коришћења у периоду, отвара се дилема како за њих извршити унос у образац ОА/Н односно ОА/І, јер исти не садржи податак о броју дана коришћења. Више о томе може се прочитати у чланку „Обрачун пореске амортизације за 2018. годину” у овом броју часописа.

Мр Жељко Албанезе

Нови неопорезиви износи за одређена примања запослених и других лица – од 1. фебруара 2019. године

Усклађени износи примања наведених у овом чланку објављени су у „Службеном гласнику РС” бр. 4/2019, а примењују се од 1. фебруара 2019. године. У наставку ће бити представљена ова примања и њихови нови неопорезовани износи, уз напомену да је стопа раста потрошачких цена у 2018. години износила 2,0% („Сл. гласник РС”, бр. 1/2019), као и да су за тај проценат повећани износи раније важећих пореских ослобађања.

Наглашава се да се сва наведена пореска изузимања примењују од 1. фебруара 2019. године, без обзира на то на који се период односе исплате на које се ова изузимања примењују.

Увод

На основу члана 12а став 2. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 – исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – УС, 93/12, 114/12 – УС, 47/13, 48/13 – исправка, 108/13, 57/14, 68/14 – др. закон, 112/15, 113/17 и 95/2018 – у даљем тексту: Закон о порезу) **Влада је објавила усклађене динарске неопорезиве износе пореза на доходак грађана** из члана 9. став 1. т. 9), 12), 13), 29) и 30), члана 15а ст. 2, 4. и 5, члана 18. став 1. т. 1), 2), 5), 7), 8) и 9), члана 21а став 2, и члана 85. став 1. тачка 11) Закона о порезу, годишњим индексом потрошачких цена у 2018. години.

Такође, на основу члана 65а став 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 – др. закон, 112/15, 113/17 и 85/2018 – у даљем тексту: Закон о доприносима) **Влада је објавила усклађени динарски износ из члана 13. став 3. Закона о доприносима**, годишњим индексом потрошачких цена у 2018. години.

Усклађени износи наведених примања објављени су у „Службеном гласнику РС” бр. 4/2019, а примењују се од 1. фебруара 2019. године.

Изузимање из дохотка за опорезивање према члану 9. Закона о порезу

Чланом 9. Закона о порезу предвиђен је већи број примања на која се не плаћа порез на доходак грађана. Одлуком Владе утврђене су нове неопорезиве границе за следећа примања из овог члана Закона о порезу, приказана у табели 1.

У случају да се наведена примања из члана 9. Закона о порезу исплаћују изнад наведене нове неопорезиве границе, њихов порески третман од 1. фебруара 2019. године приказан је у наставку.

Помоћ у случају смрти запосленог, члана његове породице или пензионисаног радника

Не опорезује се до 68.488 динара за смрт запосленог, пензионисаног бившег запосленог или члана породице запосленог (члан 9. став 1. тачка 9) Закона о порезу), а износ преко тога опорезује се по стопи од 20%. Бруто износ опорезивог примања добија се дељењем нето опорезивог прихода са коефицијентом 0,80, односно, за ово и сва друга примања из члана 9. која су овде наведена, бруто основица – опорезиви приход на који се обрачунава 20% пореза – добија се по обрасцу:

Опорезиви приход = (Нето износ исплате - неопорезиви износ) : 0,80.

Коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе

Коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе не опорезује се до износа 30% цене по основној јединици мере погонског горива помноженог с бројем јединица мере погонског горива које је потрошено, а највише до 6.850 динара месечно (члан 18. став 1. тачка 5) Закона о порезу). Преко тог износа плаћа се само порез по стопи од 10%. Бруто износ опорезивог примања добија се дељењем нето опорезивог износа са коефицијентом 0,90.

Солидарна помоћ за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности за посленог или члана његове породице

Солидарна помоћ за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице не опорезује се до 39.137 динара за случај (члан 18. став 1. тачка 7) Закона о порезу), а на износ преко тога плаћа се само порез по стопи од 10%. Бруто износ опорезивог примања добија се дељењем нето опорезивог износа са коефицијентом 0,90.

Поклони деци запослених старости до 15 година

На поклоне деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића не плаћају се никакве пореске обавезе до 9.784 динара годишње по једном детету (члан 18. став 1. тачка 8) Закона о порезу), а на вредност поклона преко тог износа плаћају се све пореске обавезе као на зараду.

Јубиларне награде

Јубиларне награде запосленима не опорезује се до 19.567 динара годишње (члан 18. став 1. тачка 9) Закона о порезу), а на исплату преко тог износа плаћа се порез по стопи од 10%. Бруто износ опорезивог примања добија се дељењем нето опорезивог износа са коефицијентом 0,90.

Изузимање из дохотка за опорезивање према члану 21а Закона о порезу и члану 13. Закона о доприносима

Према члану 21а став 2. Закона о порезу и члану 13. став 3. Закона о доприносима, не плаћа се

порез на зараде и доприноси за социјално осигурање на:

- 1) премију за добровољно здравствено осигурање коју послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог – осигураника укљученог у добровољно здравствено осигурање у земљи, у складу са законима који уређују добровољно здравствено осигурање и актима донетим за спровођење закона;
- 2) пензијски допринос у добровољни пензијски фонд који послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог – члана добровољног пензијског фонда, по закону који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове.

Укупан износ који може бити предмет ослобођења по наведеним основама збирно не може бити већи од 5.872 динара месечно од 1. фебруара 2019. године.

Остала изузимања из дохотка за опорезивање

Сагласно члану 15а Закона о порезу, неопорезив износ зараде од 1. фебруара 2019. године износи 15.300 динара месечно за лице које ради са пуним радним временом.

Према члану 85. став 1. тачка 11) Закона о порезу, награде и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца, не опорезују се до износа од 13.001 динара годишње, остварено од једног исплатиоца, од 1. фебруара 2019. године.

Наглашава се да се сва наведена пореска изузимања примењују од 1. фебруара 2019. године, без обзира на то на који се период односе исплате на које се ова изузимања примењују.

ПС

Часопис
ПОСЛОВНИ САВЕТНИК
препоручите и другима!

Мр Милица Бјелић, овлашћени интерни и екстерни ревизор

Састављање Напомена уз финансијске извештаје за 2018. годину

Напомене уз финансијске извештаје саставни су део обавезног сета финансијских извештаја за правна лица која су обвезници састављања комплетног сета финансијских извештаја.

Увод

МРС 1 – Презентација финансијских извештаја и одељак 8 – Напомене Међународног стандарда финансијског извештавања за мале и средње ентитете садрже опште захтеве у вези са структуром и садржајем Напомена.

Појединачни захтеви за обелодањивањем у Напоменама садржани су у сваком појединачном МРС/МСФИ, односно МСФИ за МСП, који имају своје посебне захтеве у вези са подацима и информацијама које је неопходно обелоданити у Напоменама.

Општи захтеви и смернице, у складу са МРС 1 и одељком 8 МСФИ за МСП, у вези са састављањем и обелодањивањем у Напоменама регулише следеће:

- структуру Напомена,
- обелодањивање рачуноводствених политика,
- обелодањивање основних извора неизвесности конкретних процена,
- обелодањивања у вези са капиталом и
- остала обелодањивања.

Такође, члан 18. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018 – у даљем тексту: Закон) садржи један захтев за обелодањивањем у Напоменама уз финансијске извештаје, који гласи да су правна лица која састављају Напомене уз финансијске извештаје дужна да у том извештају обелодане неусаглашена потраживања и обавезе у укупном износу. За непоштовање наведене одредбе Законом су предвиђене и казнене одредбе за привредни преступ.

Обавезност састављања потпуног сета финансијских извештаја, укључујући Напомене

Састављање комплетног сета финансијских извештаја, укључујући и Напомене, у складу са одредбама Закона обавезно је за:

- правна лица која су обвезници примене МРС/МСФИ и МСФИ за МСП;
- друга правна лица, осим других правних лица разврстаних у микро правна лица (правна лица чије се пословање делом финансира из јавних прихода или других наменских извора, а делом или у целини по основу учлањења, и која се не оснивају ради стицања добити (политичке организације, синдикалне организације са својством правног лица, фондације и задужбине, удружења, коморе, цркве и верске заједнице, у делу обављања привредне или друге делатности у складу са прописима којима је уређено обављање тих делатности, као и друге организације организоване по основу учлањења));
- матична правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје.

Структура Напомена уз финансијске извештаје

Напомене садрже описе или детаљније рашчлањавање износа приказаних у Билансу стања, Билансу успеха, Извештају о токовима готовине и Извештају о променама на капиталу, Извештају о осталом резултату и додатне информације које нису приказане у финансијским извештајима, у складу са захтевима појединачних МРС/МСФИ, односно МСФИ за МСП, у вези са обелодањивањем.

Због учесталих грешака у пракси и сложених захтева МРС 12 Порез на добитак и одељка 29 МСФИ за МСП – Порез на добитак, у наставку су дати табеларни прегледи неопходних информација које је неопходно обелоданити у Напоменама уз финансијске извештаје.

Компоненте пореза на добитак

Главне компоненте пореског расхода за 2018. и 2017. годину следе:

	2018. године	2017. године
Порески расход периода		
Одложени порески расходи периода		
Одложени порески приходи периода		
За годину		

Усаглашавање пореског расхода и рачуноводствене добити пре опорезивања

Обрачунати порески расход (приход) разликује се од теоријског износа који би се добио применом важеће пореске стопе од 15% на рачуноводствену добит пре опорезивања, као што следи:

	2018. године	2017. године
Добит пре опорезивања		
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи – 15%		
Неопорезиви приходи		
Расходи који се не признају за пореске сврхе		
Коришћење претходно непризнатих пореских губитака		
Порески губици за које нису призната одложена пореска средства		
За годину		
Ефективна пореска стопа	... %	... %

Одложена пореска средства и обавезе

Промене на одложеним пореским средствима приказане су у следећој табели:

	2018. године	2017. године
Стање на дан 1. јануара		
Ефекат привремених разлика по основу амортизације		
Ефекат привремених разлика по основу отпремнина		
Ефекат осталих привремених разлика		
Стање на дан		

Промене на одложеним пореским обавезама приказане су у следећој табели:

	2018. године	2017. године
Стање на дан 1. јануара		
Ефекат привремених разлика по основу амортизације		
Ефекат привремених разлика по основу промене фер вредности хартија расположивих за продају		
Стање на дан		

Непризната одложена пореска средства

Друштво није признало одложена пореска средства у износу од РСД _____ хиљада (2017. године: РСД _____ хиљада) на име пореског губитка од РСД _____ хиљада (2017. године: РСД _____ хиљада), који може да се пренесе на терет будуће опорезиве добити.

ПС

Специфичности вредновања кључних позиција финансијских извештаја за производна правна лица

Производна правна лица примењују различите оквири финансијског извештавања, у зависности од разврставања. У овом коментару дат је преглед вредновања појединих позиција финансијских извештаја, са освртом на разлике у рачуноводственој регулативи.

Увод

Производна правна лица у зависности од разврставања примењују различите оквири финансијског извештавања, и то:

- Међународни рачуноводствени стандард, односно Међународни стандард финансијског извештавања (у даљем тексту: МРС/МСФИ),
- Међународни стандард финансијског извештавања (МСФИ) за мале и средње ентитете (у даљем тексту: МСФИ за МСП) или
- Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица (у даљем тексту: Правилник за микро и друга правна лица).

Нематеријална имовина

Рачуноводствени третман нематеријалних улагања уређен је МРС 38 – Нематеријална имовина и МСФИ 3 – Пословне комбинације, као и одељком 18 МСФИ за МСП.

Признавање и почетно вредновање

Интерно створени заштитни знаци, ознаке и друга интерно генерисана нематеријална имовина не признају се као нематеријално улагање. Почетни издаци за ове намене третирају се као расход периода у коме су настали.

Нематеријална имовина почетно се одмерава по набавној вредности.

Накнадно вредновање нематеријалне имовине, у складу са МРС 38, може да се врши према моделу набавне вредности или моделу ревалоризације.

Основни услов за вредновање нематеријалних улагања по фер вредности јесте постојање активног тржишта.

Примена модела ревалоризације за наше услове није уобичајена, имајући у виду да нису задовољени услови постојања активног тржишта.

За разлику од правних лица која примењују МРС/МСФИ, правна лица која примењују МСФИ за МСП и Правилник за микро и друга правна лица, вредновање нематеријалне имовине врше по набавној вредности или по цени коштања, умањеној за исправку вредности по основу амортизације и исправку вредности по основу обезвређења. Дакле, није предвиђен модел ревалоризације за накнадно вредновање нематеријалне имовине.

Пример: Набавка софтвера за производњу

Привредно друштво је купило софтвер за праћење своје производње од добављача у земљи за износ од 1.000.000 динара, увећан за ПДВ по стопи од 20%, односно за 200.000 динара.

очекивања указују на следећу вероватноћу настанка догађаја:

- 70% продатих производа функционисаће исправно, односно неће имати недостатке,
- 25% продатих производа имаће мање недостатке,
- 5% продатих производа имаће озбиљне недостатке.

Друштво процењује вероватноћу одлива за обавезе по гаранцији за целину, а применом методе пондерисања могућих исхода, резервисање у текућој години израчунава се на следећи начин:

$$\text{Резервисање} = (70\% \times 0) + (25\% \times 2.000.000) + (5\% \times 8.000.000) = 900.000$$

Кonto	ОПИС	Износ	
		дуг.	потр.
541	Трошкови резервисања за гарантни рок	900.000	
400	Резервисања за трошкове у гарантном року		900.000
за формирање резервисања			

ПС

Питања претплатника на теме из Рачуноводства

Књижно одобрење или нови документ о одобрењу/задужењу?

Фирми из Русије извезено је воће. Због квара на хладњачи пропао је део терета. Купац из Русије потражује од извозника из Србије новац за претрпљену штету. Превозник је био осигуран и наплатио је штету од осигурања. Приликом основне трансакције превоза документација је издата на следећи начин:

- Превозник је фактурисао уговарачу превоза (уговарач превоза обавезао се уговором са извозником да ће извршити превоз) суму од око 500.000,00 за извршен превоз, са позивом на члан 24. став 1. тачка 8).
- Уговарач превоза је потом извознику такође фактурисао превоз са позивом на члан 24. став 1. тачка 8), а износ одобрено штете од осигурања је око 3.500.000,00.

Да ли је исправно да превозник изда уговарачу превоза документ о измени основице (књижно одобрење) за умањење, са позивом на првобитно издату фактуру за превоз као основ издавања документа (износ измене вишеструко је већи од основне услуге)?

Такође, да ли уговарач превоза потом издаје извознику документ на исти начин? Ако ово није исправан документ, који би документ требало издати?

Одговор:

Како наводите у питању, приликом извоза, тј. транспорта робе дошло је до квара на превозном средству – хладњачи, па је део робе пропао. Због тога инолице од извозника потражује да му се надокнади штета, што је вероватно и уговорна обавеза по купопродајном уговору који извозник има са инокупцем.

Даље, из питања следи да је извозник превоз поверио уговарачу превоза који је нашао превозника код кога је и дошло до квара на хладњачи и који је, пошто је био осигуран, наплатио штету од осигуравајућег друштва. Због настале штете на роби превозник за вредност исте даје одобрење на већ издати рачун за превоз, који је ослобођен ПДВ-а сходно члану 24. став 1. тачка 8) Закона о ПДВ-у.

На основу тога и уговарач превоза поступио је на исти начин према извознику, што није у складу са Законом о ПДВ-у, зато што се за износ накнаде штете не може умањивати накнада за извршен промет добара или услуга (без обзира на то да ли је у питању промет који је ослобођен ПДВ-а или је опорезив) пошто накнада штете није предмет опорезивања ПДВ-ом.

Према томе, на питање да ли је исправно да превозник изда уговарачу превоза документ о измени основице (књижно одобрење) за умањење, са позивом на првобитно издату фактуру за

Финансијско књиговодство подразумева да књиговођа бележи све вредносне промене на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима фирме које настану у оквиру књиговодствених конта (рачуна). У финансијском књиговодству бележе се промене у укупном износу и по групама имовине. Дакле, у њему ћете наћи информацију колико укупно вреди сва роба у продавници. Такође, можете сазнати вредност укупно набављене или продате робе у неком периоду.

Трговинска предузећа, поред финансијског, воде и посебно робно књиговодство. У њему се води аналитичка евиденција по вредности и количини за сваки артикал. Сваки артикал води се посебно, тако да у сваком тренутку из робног књиговодства књиговођа може да пружи информацију колико је количински и вредносно неког артикла набављено, продато или колико га тренутно има на стању.

Свака промена у количини и вредности робе евидентира се и у финансијском и у робном књиговодству и стање робе у ове две евиденције увек мора бити исто. Разлика је у томе што робно књиговодство пружа информацију о количинама и новчаним износима, а финансијско само о вредносним.

Шта да раде предузетници и пекари са „деветком”?

У вези са класом 9 код предузетника: пекар има производњу хлеба, пецива и слично и нема залиху готових производа на крају године. Да ли је потребно спровести књижења кроз класу 9, у смислу распореда трошкова, због одређивања набавне цене производа или да се на крају године утврди залиха материјала на основу пописа и тако одреди 1010/501?

Одговор:

Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва,

задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014), чланом 66. дефинисано је:

„Правна лица и предузетници који **обављају производну делатност** у класи 9 **обавезно** воде основне рачуне 900, 902, групе рачуна 95 и 96 и рачуне 980, 982 и 983.

Остале рачуне предвиђене у класи 9, лица из става 1. овог члана воде у складу са својим потребама и начином обрачуна трошкова и учинака.

Правна лица и предузетници који не обављају производну делатност нису обавезни да воде евиденцију у оквиру рачуна класе 9.”

Изузетно, правна лица и предузетници који **немају залихе** недовршене производње и готових производа **у току и на крају обрачунског периода**, када се комплетна производња прода наручиоцу, односно када је познат купац за кога се обавља производња готових производа, **нису обавезни да производњу исказују на рачунима класе 9.**

У вези са тим дајемо Мишљење Министарства финансија бр. 023-02-0223/2008-16 од 15. 7. 2008. године:

„Да ли су угоститељски објекти регистровани за припрему јела дужни да врше обрачун производње (обрачун трошкова и учинака) на рачунима класе 9?

... Имајући у виду да код угоститељских објеката регистрованих за припремање јела постоје **одређене специфичности** у односу на друге делатности тако што **недовршена производња практично и не постоји** јер се произведене количине продају у току дана, односно **припремљена јела се не задржавају на залихама**, према мишљењу Министарства финансија ови угоститељски објекти **нису у обавези да воде обрачун трошкова и учинака у класи 9** у смислу члана 65. наведеног правилника. Такође, Министарство финансија указује на то да су ова предузећа обавезна да воде евиденцију на рачунима групе 10, Залихе материјала, као и да рачуноводствено вредновање залиха материјала врше у складу са МРС 2 Залихе.”

ПС

Мр Јован Чанак

Утврђивање резултата пословања за 2018. годину код корисника јавних средстава који пословне књиге воде према Контном плану за буџетски систем

Утврђивање резултата пословања код корисника јавних средстава о којима је овде реч јесте претпоследња активност припремних радњи које претходе састављању финансијских извештаја, док је последња активност израда Закључног листа. Да би се утврдио резултат пословања потребно је спровести одређена књижења на контима у категорији 320000 – Утврђивање резултата пословања. Након завршетка ове активности може да се приступи изради Закључног листа, без чијег састављања не би могли да се саставе финансијски извештаји.

Увод

У складу са чланом 13. Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, бр. 16/2016, 49/2016, 107/2016, 46/2017, 114/2017, 20/2018, 36/2018 и 93/2018 – у даљем тексту: Правилник о Контном плану за буџетски систем), утврђивање резултата пословања исказује се на одређеним субаналитичким у оквиру следећих синтетичких конта:

321100 – Утврђивање резултата пословања,
321200 – Распоред вишка прихода и примања,
321300 – Нераспоређени вишак прихода и примања или дефицит из ранијих година.

У наставку следи приказ поступка утврђивања резултата пословања у оба случаја, тј. када се исказује коначан резултат као позитиван (вишак прихода и примања) или пак као негативан (мањак прихода и примања).

Утврђивање резултата пословања

Према члану 13. Правилника о Контном плану за буџетски систем прописана је категорија 320000 – Утврђивање резултата пословања и садржи само једну групу конта 321000

– Утврђивање резултата пословања, којом су обухваћена следећа синтетичка конта:

а) 321100 – Утврђивање резултата пословања,
б) 321200 – Распоред вишка прихода и примања,
в) 321300 – Нераспоређени вишак прихода или дефицита из ранијих година.

321100 – Утврђивање резултата пословања

У оквиру овог синтетичког конта на појединим субаналитичким контима књижи се обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања и вишак или мањак прихода и примања.

Сва конта класе 400000 – Текући расходи и конта класе 500000 – Издаци за нефинансијску имовину затварају се на крају обрачунског периода, што значи да потражују, а дугује конто 321111 – Обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања.

Сва конта класе 700000 – Текући приходи и конта класе 800000 – Примања од продаје нефинансијске имовине такође се затварају, што значи да дугују, а потражује конто 321111 – Обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања.

Салдо конта 321111 – Обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања такође се затвара на крају године.

2357 – Вишак прихода и примања – суфицит, који треба да је већи од износа на ОП – 2346 – Вишак прихода и примања – буџетски суфицит.

- Може да се исказе **вишак** прихода и примања – буџетски суфицит на ОП 2346 – Вишак прихода и примања – буџетски суфицит, као **и да се исказе смањени вишак**, који се приказује на ОП 2357 – Вишак прихода и примања – суфицит или на ОП 2358 – Мањак прихода и примања – дефицит. Тај смањени вишак може бити једнак, већи или мањи од износа на ОП 2346 – Вишак прихода и примања – буџетски суфицит. У првом случају, када је покриће извршених издатака из текућих прихода и примања ($ОП\ 2354 > ОП\ 2348$) мање од износа на ОП 2346, тај износ уписује се на ОП 2357 – Вишак прихода и примања – суфицит. То је износ који мора да одговара стању субаналитичког конта 321121 – Вишак прихода и примања – суфицит. У другом случају, када је покриће извршених издатака из текућих прихода и примања ($ОП\ 2354 > ОП\ 2348$) веће од износа на ОП 2346, тај износ уписује се на ОП 2358 – Мањак прихода и примања – дефицит и мора да одговара стању субаналитичког конта 321122 – Мањак прихода и примања – дефицит. Трећи случај могао би бити да је покриће извршених издатака из текућих прихода и примања ($ОП\ 2354 > ОП\ 2348$) једнако износу на ОП 2346 – Вишак прихода и примања – буџетски суфицит, тако да би тада износ на ОП 2357 – Вишак прихода и примања – суфицит био једнак нули. Ова ситуација више одговара хипотетичком случају, него што може да се догоди у пракси.

- Може да се исказе **мањак** прихода и примања – буџетски дефицит на ОП 2347 – Мањак прихода и примања – буџетски дефицит, као **и да се исказе вишак прихода и примања** на ОП

2357 – Вишак прихода и примања – суфицит, који може бити једнак, већи или мањи од износа исказаног на ОП 2347. Уколико је кориговање вишка односно мањка прихода и примања ($ОП\ 2348 > ОП\ 2354$) веће од износа на ОП 2347 – Мањак прихода и примања – буџетски дефицит, тај износ исказује се на ОП 2357 – Вишак прихода и примања – суфицит, који одговара стању субаналитичког конта 321121 – Вишак прихода и примања – суфицит. Уколико је кориговање вишка односно мањка прихода и примања ($ОП\ 2348 > ОП\ 2354$) мање од износа на ОП 2347 – Мањак прихода и примања – буџетски дефицит, тај износ уписује се на ОП 2358 – Мањак прихода и примања – дефицит, а одговара стању субаналитичког конта 321122 – Мањак прихода и примања – дефицит. Трећи случај је кориговање вишка односно мањка прихода и примања ($ОП\ 2348 > ОП\ 2355$) тако да је једнако износу на ОП 2347 – Мањак прихода и примања – буџетски дефицит, при чему би тада износ на ОП 2358 – Мањак прихода и примања – дефицит био једнак нули. Ова ситуација више одговара хипотетичком случају, него што може да се догоди у пракси.

- Може да се прикаже **мањак** прихода и примања – буџетски дефицит на ОП 2347 – Мањак прихода и примања – буџетски дефицит, као **и да се прикаже повећани дефицит** на ОП 2358 – Мањак прихода и примања – дефицит, који је већи од износа исказаног на ОП 2347.

Дакле, приликом утврђивања резултата половања могу се појавити разни случајеви: да се повећава суфицит, да се смањује суфицит, да суфицит прелази у дефицит, да се повећава дефицит, да се смањује дефицит, као и да се дефицит претвара у суфицит.

ПС

ING-PRO

Састављање и подношење годишњих финансијских извештаја за 2018. годину према прописима буџетског рачуноводства

Након обављених припремних радњи, које претходе припреми састављања финансијских извештаја, може се приступити састављању годишњих финансијских извештаја корисника јавних средстава који своје пословне књиге воде према прописима буџетског рачуноводства.

Увод

Најзначајнији прописи у вези са вођењем пословних књига и састављањем годишњих финансијских извештаја за кориснике јавних средстава који своје пословне књиге воде према прописима буџетског рачуноводства јесу:

- 1) Закон о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 11/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013, 142/2014, 68/2015, 103/2015, 99/2016, 113/2017 и 95/2018 – у даљем тексту: Закон),
- 2) Уредба о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 125/2003 и 12/2006),
- 3) Правилник о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, бр. 16/2016, 49/2016, 107/2016, 46/2017, 114/2017, 20/2018, 36/2018 и 93/2018 – у даљем тексту: Правилник о Контном плану за буџетски систем),
- 4) Правилник о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Сл. гласник РС”, бр. 18/2015 – у даљем тексту: Правилник о финансијским извештајима),
- 5) Правилник о номенклатури нематеријалних улагања и основних средстава са стопама амортизације („Сл. лист СРЈ”, бр. 17/1997 и 24/2000 – у даљем тексту: Правилник о номенклатури) и
- 6) други прописи од значаја за вођење пословања у складу са прописима буџетског рачуноводства.

Састављање финансијских извештаја

Финансијски извештаји састављају се у складу са одредбама Правилника о финансијским извештајима. Према члану 2. Правилника о финансијским извештајима, финансијски извештаји су:

- 1) Завршни рачун,
- 2) Годишњи финансијски извештај,
- 3) Периодични финансијски извештај,
- 4) Консолидовани годишњи и Консолидовани периодични извештај.

Сходно члану 3. Правилника о финансијским извештајима, финансијски извештаји састављају се и достављају на прописаним обрасцима, који су одштампани уз Правилник и чине његов саставни део. То су следећи обрасци:

- 1) Биланс стања – образац 1,
- 2) Биланс прихода и расхода – образац 2,
- 3) Извештај о капиталним издацима и примањима – образац 3,
- 4) Извештај о новчаним токовима – образац 4,
- 5) Извештај о извршењу буџета – образац 5.

Поред наведених образаца, финансијски извештаји садрже и извештаје који се **достављају** у писаној форми, за које нису прописани обрасци. Ту спадају:

- 1) Објашњење великих одступања између одобрених средстава и извршења,
- 2) Извештај о коришћењу средстава из текуће и сталне буџетске резерве,
- 3) Извештај о гаранцијама датим у току фискалне године,

се исказују у Обрасцу 2 на ОП број 2346 и Обрасцу 5 на ОП број 5438 (Вишак прихода и примања – буџетски суфицит). Исто се односи на поређење података на ОП број 2347 и података на ОП број 5439 (Мањак прихода и примања – буџетски дефицит).

4) Међутим, када постоји жеља да се упореде подаци из Обрасца 2 на ОП број 2357 (Вишак прихода и примања – суфицит), такав кореспондентан податак не постоји у Обрасцу 5, већ само у Обрасцу 1 – Биланс стања, на ОП број 1229 (Вишак прихода и примања – суфицит). Исто се односи на поређење података на ОП број 2358 и ОП број 1230 (Мањак прихода и примања – дефицит).

5) У Обрасцу 5 не постоји податак о вишку прихода и примања – суфициту, односно мањку прихода и примања – дефициту, зато што је то **коначно утврђени резултат пословања**, који се утврди тако да се буџетски суфицит исказан на ОП број 2357, односно буџетски дефицит, **коригује (на више)** износива који су приказани у почетном стању текуће, тј. 2018. године, на контима (321311, 311519, 311411 и 311700), односно коригује (на ниже) када је потребно извршити покриће извршених издатака из текућих прихода и примања. Тек након једне и друге корекције утврђује се вишак прихода и примања – суфицит и исказује се на конту 321121, односно мањак прихода и примања – дефицит и исказује се на конту 321122. То значи да постоји разлика између вишка прихода и примања – буџетског суфицита

(ОП број 2346) и вишка прихода и примања – суфицита (ОП број 2357), као и, на другој страни, разлика између мањка прихода и примања – буџетског дефицита (ОП број 2347) и мањка прихода и примања – дефицита (ОП број 2358).

6) Важно је напоменути да постоје кореспондентни подаци код **новчаних прилива** у Извештају о новчаним токовима, исказани на ОП број 4001 (класе 700000, 800000 и 900000), који су идентични подацима у Извештају о извршењу буџета, исказаним на ОП број 5171. Такође постоје кореспондентни подаци код **новчаних одлива** у Извештају о новчаним токовима, исказани на ОП број 4171 (класе 400000, 500000 и 600000), који су идентични подацима у Извештају о извршењу буџета, исказаним на ОП број 5435.

7) Вишак новчаних прилива идентичан је у Извештају о новчаним токовима, исказан на ОП број 4434, са подацима који су исказани у Извештају о извршењу буџета на ОП број 5444 (класа 700000 + 800000 + 900000) – (класа 400000 + 500000 + 600000) > 0

8) Мањак новчаних прилива идентичан је у Извештају о новчаним токовима, исказан на ОП број 4435, са подацима који су исказани у Извештају о извршењу буџета на ОП број 5445 (класе 400000 + 500000 + 600000) – (класе 700000 + 800000 + 900000) > 0.

Табела 2: Шема логичке контроле за колону „Текућа година”

ОП ознака	ОП ознака	ОП ознака	ОП ознака	Опис	Економска класификација
1072	1239			Укупна актива = Укупна пасива	$(000000 + 100000) = (200000 + 300000)$
1073	1240			Ванбилансна актива = Ванбилансна пасива	$351000 = 352000$
1229	2357			Вишак прихода и примања – суфицит	321121
1230	2358			Мањак прихода и примања – дефицит	321122
2346	5438			Вишак прихода и примања – буџетски суфицит	$(700000 + 800000) - (400000 + 500000) > 0$
2347	5439			Мањак прихода и примања – буџетски дефицит	$(400000 + 500000) - (700000 + 800000) > 0$
2002	4002	5002		Текући приходи	700000
2106	3002	4106	5106	Примања од продаје нефинансијске имовине	800000
3027	4131	5131	5440	Примања од задуживања и продаје финансијске имовине	900000
2132	4172	5173		Текући расходи	400000
2300	3068	4340	5341	Издаци за нефинансијску имовину	500000
3114	4386	5387	5441	Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине	600000
2001	5001	5436		Текући расходи и примања од продаје нефинансијске имовине	$700000 + 800000$
2131	5172	5437		Текући расходи и издаци за нефинансијску имовину	$400000 + 500000$
4001	5171			Новчани приливи	$700000 + 800000 + 900000$
4171	5435			Новчани одливи	$400000 + 500000 + 600000$
4434	5444			Вишак новчаних прилива	$(700000 + 800000 + 900000) - (400000 + 500000 + 600000) > 0$
4435	5445			Мањак новчаних прилива	$(400000 + 500000 + 600000) - (700000 + 800000 + 900000) > 0$

Састављање и подношење Извештаја о структури и вредности нефинансијске имовине Републике Србије за 2018. годину

У складу са чланом 1. Правилника о садржају Извештаја о структури и вредности нефинансијске имовине Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 65/2014. године – у даљем тексту: Правилник), **корисници средстава у својини Републике Србије** (у даљем тексту: корисници средстава) имају обавезу да саставе Извештај о структури и вредности имовине Републике Србије на следећим обрасцима, који су прописани Правилником и чине његов саставни део:

- **образац СВИ 1** – Извештај о структури и вредности непокретне имовине у својини Републике Србије на дан 31. 12. 20__ ,
- **образац СВИ 2** – Извештај о структури и вредности покретне имовине на дан 31. 12. 20__ .

Подаци о структури и вредности нефинансијске имовине Републике Србије исказују се у наведеним обрасцима у складу са Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, бр. 16/2016... 93/2018 – у даљем тексту: Правилник о Контном плану за буџетски систем).

Корисници средстава имају обавезу да податке о садржају и структури вредности нефинансијске имовине **за 2018. годину доставе** на обрасцима СВИ 1 и СВИ 2 **Републичкој дирекцији за имовину** (у даљем тексту: Дирекција) **најкасније до 28. фебруара 2019. године.**

Обрасце СВИ 1 СВИ 2, корисници средстава **до-стављају Дирекцији** у писаној форми и електронским путем, преко веб-апликације Дирекције.

На основу примљених извештаја од корисника средстава (образац СВИ 1 и образац СВИ 2) Дирекција доставља податке Министарству финансија – Управи за трезор **најкасније до 31. марта 2019. године**, на збирним извештајима који су прописани чланом 3. Правилника и чине његов саставни део, и то:

- **образац СВИ 1/ЗБИР** – Збирни извештај о структури и вредности непокретне имовине у својини Републике Србије на дан 31. 12. 20__ ,
- **образац СВИ 2/ЗБИР** – Збирни извештај о структури и вредности покретне имовине Републике Србије на дан 31. 12. 20__ .

Збирне обрасце СВИ 1/ЗБИР и СВИ 2/ЗБИР Дирекција саставља у два примерка, у писаној и електронској форми, од којих по један доставља Управи за трезор.

Збирни извештаји СВИ 1/ЗБИР и СВИ 2/ЗБИР достављају се Министарству финансија – Управи за трезор **ради састављања завршног рачуна буџета Републике Србије** за претходну годину, односно у овом случају за 2018. годину.

С обзиром на чињеницу да се Правилник није мењао, упућујемо читаоце на шири коментар о овој материји, обрађен у „Пословном саветнику” број 2/2017.

Неправилности уочене током буџетске инспекцијске контроле – евидентирање пословних промена

Имајући у виду да су корисници средстава буџета у обавези да приликом евидентирања свих пословних промена у својим књигама примењују Уредбу о буџетском рачуноводству, у овом тексту осврнућемо се на примену Уредбе са аспекта инспекцијске контроле, тј. указаћемо на утврђене неправилности приликом евидентирања пословних промена и на последице које су настале због погрешне примене овог прописа.

Увод

Улога буџетског рачуноводства веома је значајна зато што се све активности, трансакције и остали догађаји који су везани за буџетска средства евидентирају у рачуноводственим евиденцијама и на основу ових података из рачуноводствених евиденција састављају се финансијски извештаји корисника буџетских средстава.

Приликом контроле свих буџетских трансакција ови подаци служе као доказ за контролу економичности и законитости пословања.

Подсећамо на то да је одговорност за буџетско рачуноводство утврђена Законом о буџетском систему, којим је прописано да:

- директни корисник буџетских средстава одговоран је за рачуноводство сопствених трансакција, а у оквиру својих овлашћења – и за рачуноводство трансакција индиректних корисника буџетских средстава који спадају у његову надлежност;
- индиректни корисник буџетских средстава и корисник средстава организације за обавезно социјално осигурање одговорни су за рачуноводство сопствених трансакција;
- Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца одговорно је за рачуноводство сопствених трансакција, а у оквиру својих овлашћења – и за рачуноводство трансакција правосудних органа у оквиру њиховог раздела;
- министар у име Владе, односно локални орган управе надлежан за финансије у име надлежног извршног органа локалне власти, одговорни су за рачуноводство примљених зајмова и дугова.

Овим законом Влада Републике Србије овлашћена је да ближе уређује буџетско рачуноводство и начин вођења консолидованог рачуна трезора, а министар уређује начин вођења буџетског рачуноводства и садржај и начин финансијског извештавања за директне и индиректне кориснике буџетских средстава, кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетске фондове Републике и локалне власти, а може да донесе и посебна упутства о финансијском извештавању за одређене органе државне управе.

На основу овлашћења из Закона о буџетском систему Влада Републике Србије донела је Уредбу о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 125/2003 од 17. 12. 2003) и Уредбу о изменама и допунама Уредбе о буџетском рачуноводству, која је објављена у „Службеном гласнику РС” број 12/2006 од 10. 2. 2006. године (у даљем тексту: Уредба).

Уредбом о буџетском рачуноводству ближе се уређује буџетско рачуноводство и систем главне књиге трезора.

Под буџетским рачуноводством, у смислу ове уредбе, подразумевају се услови и начин вођења пословних књига, као и састављање, приказивање, достављање и објављивање финансијских извештаја.

Уредба се примењује на:

- буџет Републике,
- буџете територијалних аутономија и локалних самоуправа, као и на њихове директне и индиректне кориснике буџетских средстава,

9. став 2, члана 16. ставови 7, 9. и 10, чланова 17. и 18. Уредбе.

Организације обавезног социјалног осигурања за радње из овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 1.000.000 динара.

Одредбама члана 79. став 2. Закона о буџетском систему прописано је да годишњи финансијски извештаји који чине завршни рачун буџета локалне власти морају да буду у складу са садржајем и класификацијом буџета.

Одредбама члана 103. став 1. тачка 4) Закона о буџетском систему прописано је да ће се новчаном казном од 10.000 до 2.000.000 динара казнити одговорно лице корисника буџетских средстава, одговорно лице корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање или друго одговорно лице, ако не поштује одредбе чл. 49–61, члана 71. и члана 72. став 1. овог закона у поступку извршења буџета.

Поступајући супротно одредбама члана 79. Закона о буџетском систему, одговорна лица починила су прекршај из члана 103. став 1. тачка 6. истог закона.

Одредбама члана 103. став 1. тачка 2. и тачка 6. Закона о буџетском систему прописана је новчана казна од 10.000 до 2.000.000 динара за одговорно лице корисника буџетских средстава ако не поштује одредбе чл. 74–79а. овог закона.

Одредбама члана 104. Закона о буџетском систему прописано је да прекршајни поступак из чл. 103, 103а и 103б овог закона не може да се покрене ако протекне пет година од дана када је прекршај учињен. Прекршајни поступак из става 1. овог члана води се у складу са одредбама закона којим се уређују прекршаји.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА у оквиру електронског издања

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а осим свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција Моје каматне стопе, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална) која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Ко су корисници јавних средстава и кога контролише Буџетска инспекција – Уводни део – најавна тема из циклуса „Буџетска инспекција“

Буџетској инспекцији Министарства финансија, која је организована као одељење у оквиру Сектора за буџетску инспекцију којим руководи помоћник министра, Законом о буџетском систему¹ (у даљем тексту: Закон) поверена је надлежност да врши послове буџетске инспекције у циљу вршења инспекцијске контроле примене Закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава корисника буџетских средстава, организација, предузећа, правних лица и других субјеката из чл. 84. Закона о буџетском систему (у даљем тексту: Закон).

Из одредби Закона произлази да су Министарству финансија поверени послови буџетске инспекције над свим корисницима јавних средстава.

У другом делу текста детаљније ће бити обрађена надлежност Буџетске инспекције, односно дефинисање корисника јавних средстава над којима Буџетска инспекција Министарства финансија има надлежност да врши инспекцијску контролу примене Закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава.

Буџетска инспекција послове инспекцијске контроле обавља по програму рада који утврђује министар финансија, првенствено на основу пријава, представки, приговора и захтева за вршење контроле пристиглих од органа, организација, правних и физичких лица, док се изузетно, а по захтеву министра, врше ванредне инспекцијске контроле које нису биле предвиђене у програму рада.

Програм рада Буџетске инспекције доноси се на крају једне године и утврђује се број субјеката контроле који ће бити контролисани у наредној години, врста субјеката контроле код којих ће бити извршена инспекцијска контрола и врши се распоред ресурса који су на располагању.

Важно је напоменути да су капацитети Буџетске инспекције у 2018. години дупло већи у односу на 2016. годину, чиме су обезбеђени предуслови за интензивнији рад у наредним годинама, који ће се преваходно огледати у повећаном броју спроведених контрола.

У наредним издањима часописа, у оквиру циклуса посвећеног буџетској инспекцији, детаљније ће бити обрађена тема „Програм рада буџетске инспекције, односно на који се начин утврђује програм рада буџетске инспекције и који ће корисници бити контролисани“.

Законом су, између осталог, прописане и функција и надлежност буџетске инспекције, док су Уредбом о раду, овлашћењима и обележјима буџетске инспекције² уређени њен начин рада, овлашћења и обележја.

Функција буџетске инспекције је инспекцијска контрола примене Закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава код корисника јавних средстава. Рад буџетске инспекције је независан и самосталан.

Инспекцијска контрола врши се на основу налога за инспекцијску контролу који издаје руководиоцац буџетске инспекције или друго овлашћено

јавних средстава, као и такве субјекте контроле Буџетске инспекције, идентификовао у односу на критеријум да ли је субјект корисник неке врсте јавних средстава, односно средстава која су на располагању и под контролом Републике Србије, локалне власти и организација за обавезно социјално осигурање.

Међутим, уколико је једно привредно друштво организовано као акционарско друштво, послује у тржишним условима и продаје услуге чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље, води пословне књиге у складу са Законом о рачуноводству, нису му директно, а ни индиректно дозначена буџетска средства за одређену намену, не користи средства по основу задуживања, субвенција или остале државне помоћи у било ком облику, и даље тај субјект може да буде идентификован као корисник јавних средстава.

Пример: Идентификовање корисника јавних средстава у привредној делатности

Друштво послује као привредно друштво, односно правно лице, са акцијским капиталом који је у већинском власништву Републике Србије. Република Србија, као већински акционар,

преко Министарства привреде и именованог привременог заступника капитала заступа укупно 130.616 акција са правом гласа, од укупно 178.542 акције са правом гласа, односно има контролу над 73,16% основног капитала.

Како су Законом о буџетском систему у члану 2. став 1. тачка 4) јавна средства дефинисана као средства на располагању и под контролом Републике Србије, а чланом 2. став 1. тачка 5) истог закона као корисници јавних средстава дефинисана су и правна лица над којима Република Србија има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала, док је чланом 14. став 1 тачка 2а) и чланом 19. истог закона прописано да су непорески приходи једна врста јавних прихода који су настали употребом јавних средстава, односно продајом услуга корисника јавних средстава чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље, следи да друштво остварује јавне непореске приходе који настају употребом јавних средстава, односно продајом услуга чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље.

Друштво је укључено у Списак корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, под тип 7 – Остали корисници јавних средстава.

Ендноте

1 Члан 84. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр., 108/13, 142/14, 68/15, 103/15, 99/16 и 113/17).

2 „Службени гласник РС” број 93/17.

3 Имајући у виду одредбе члана 104. Закона о буџетском систему и члана 179. Закона о прекршајима („Сл. гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/19 – УС), односно одредбе члана 85. ст. 1. и 2, члана 86. став 1. и члана 87. став 4. Закона о привредним преступима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 4/77, 36/77, 14/85, 10/86, 74/87, 57/89, 3/90, „Сл. лист СРЈ”, бр. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 51/93, 24/94, 28/96, 64/01, и „Сл. гласник РС”, број 101/05 – др. закон), односно одредбе члана 280. Закона о кривичном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/11, 10/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14).

4 „Службени гласник РС” бр. 105/18.

5 Списак корисника јавних средстава, објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 105/18, доступан је на интернет адреси Министарства финансија – Управе за трезор: <https://www.trezor.gov.rs/src/services/spisakjks/>.

6 На основу члана 96. Закона министар финансија Синиша Мали дана 17. децембра 2018. године донео је Правилник о начину утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава и о условима и начину за отварање и укидање подрачуна консолидованог рачуна трезора код Управе за трезор, број 110-00-6/18-001-005.

7 Сагласно статусу корисника јавних средстава, изворима и начину финансирања, облику организовања, односно правној форми и облику својине.

8 201 КЈС.

9 1089 КЈС.

10 7505 КЈС.

11 45 КЈС.

12 1345 КЈС.

13 4 КЈС.

14 348 КЈС.

Увод: Утврђивање коначне пореске обавезе за 2018. годину и аконтације за 2019. годину

Сви порески обвезници дужни су да пореску пријаву на обрасцу ПДП за 2018. годину, заједно са пореским билансом на одговарајућем прописаном обрасцу у зависности од врсте пореског обвезника, доставе најкасније до 1. јула 2019. године.

Предузетници који воде књиге по систему простог књиговодства и по систему двојног књиговодства, пореску пријаву на обрасцу ППДГ-1С и порески биланс на обрасцу ПБ 2 дужни су да доставе најкасније до 15. марта 2019. године.

Коначна пореска обавеза за 2018. годину и аконтација пореза за 2019. годину утврђују се самоопорезивањем.

Остварени капитални добитак у 2018. години не утиче на висину аконтације за 2019. годину.

Пореска пријава и порески биланс достављају се искључиво електронским путем.

Порез на добит за 2018. годину обрачунава се у пореској пријави на обрасцу ПДП по стопи од 15%, а приход од самосталне делатности опорезује се по стопи од 10% на основицу утврђену на обрасцу ППДГ-1С.

Аконтација пореза на добит утврђена у обрасцу ПДП плаћа се од првог дана наредног месеца у односу на месец у коме је пријава поднета, уз корекцију већ уплаћених аконтација за 2019. годину – ако је потребно.

Увод

Опорезиву добит и пореску обавезу за 2018. годину, као и аконтацију за 2019. годину, обвезници утврђују на основу следећих прописа:

- Закон о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 25/2001, 80/2002, 80/2002 – др. закон, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 – др. закон, 142/2014, 91/2015 – аутентично тумачење, 112/2015, 113/2017 и 95/2018 – у даљем тексту: **Закон**);
- Правилник о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 20/2014, 41/2015 и 101/2016 – у даљем тексту: **Правилник о пореском билансу**);
- Правилник о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 30/2015 и 101/2016 и 44/2018 – други пропис – у даљем тексту: **Правилник о пореској пријави ПДП**);
- Правилник о улагањима у области културе која се признају као расход („Сл. гласник РС”, бр. 9/2002);
- Правилник о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Сл. гласник РС”, бр. 116/2004, 99/2010 и 104/2018 – у даљем тексту: **Правилник о пореској амортизацији**);
- Правилник о Листи јурисдикција са преференцијалним пореским системом („Сл. гласник РС”, бр. 122/2012);

ППДГ-1С – Пореска пријава за утврђивање пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивањем на приходе од самосталне делатности. Рок за достављање ових образаца за 2018. годину јесте **15. март 2019. године**.

Документација која се доставља уз прописане обрасце

Документација се, уз прописане обрасце, доставља углавном електронским путем, али ипак постоји и она документација која је прописана за достављање у папирном облику, као и „непрописана” документација коју Пореска управа може да захтева за достављање у папирном облику.

Уз образац ППДГ-1С, предузетник који има право на умањење обрачунатог пореза доставља (уноси у апликацију) и образац ПК 2 – Порески кредит за предузетнике за улагања у основна средства, образац СУ 1 – Сразмерни износ улагања код предузетника и образац ПК 3 – Порески кредит за предузетнике за улагања у основна средства у одређене делатности. Осим тога, ако предузетник има право на обрачун амортизације сталних средстава, у оквиру апликације податке уноси у образац ОА – Обрачун амортизације сталних средстава, а предузетници који имају дуг према повезаном лицу попуњавају податке и у обрасцу ОК – Ограничење камате код дуга повезаном лицу.

И овде важи новина коју је донео измењени Правилник о пореској амортизацији – дефинисани су обрасци ОА/И и ОА/Н.

У папирном облику доставља се Извештај о трансферним ценама у складу са ставом 3. члана 60. Закона, а изглед и садржај тог извештаја ближе уређује Правилник о трансферним ценама. Поред тога, Закон о пореском поступку и пореској администрацији дефинише да је обвезник дужан да достави и другу тражену документацију значајну за утврђивање пореске обавезе. Сва таква документација доставља се у папирном облику.

У овом броју часописа посебно су обрађене следеће теме:

- Састављање пореског биланса на обрасцу ПБ 1, а у вези са тим посебна пажња посвећена је:
 - обрачуну пореске амортизације за 2018. годину и
 - исправку вредности и отпису потраживања у пореском билансу за 2018. годину;
- Утврђивање коначне обавезе за порез на добит за 2018. годину и аконтација за 2019. годину на обрасцу ПДП;
- Обрачун и књижење коначне пореске обавезе за 2018. годину и аконтације за 2019. годину;
- Састављање Пореског биланса обвезника пореза на доходак од самосталне делатности на обрасцу ПБ 2 за 2018. годину.

У следећем броју часописа, број 3/2019, бавићемо се темама из области пореза на добит:

- Утврђивање пореске основице у обрасцу ПБПЈ;
- Утврђивање пореске основице на обрасцима ПБН и ПБН 1;
- Консолидовани порески биланс на обрасцу КПБ.

Састављање пореског биланса за 2018. годину на обрасцу ПБ 1

Опорезива добит се утврђује у пореском билансу на начин прописан Законом и подзаконским актима, односно обвезницима се признају расходи у износима утврђеним билансом успеха сачињеним у складу са МРС, односно МСФИ, односно МСФИ за МСП и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања. Кроз приказан начин састављања пореског биланса на обрасцу ПБ-1, који следи у наставку, обвезници ће најлакше сагледати све корекције расхода и прихода ради правилног утврђивања опорезиве добити за 2018. годину, па је на тај начин и конципиран овај чланак. Одређени расходи захтевају детаљнију разраду, тако да ће о њима бити више речи у посебним чланцима у овом броју часописа.

Увод

У уводном чланку везаном за тему пореза на добит за 2018. годину у овом броју („Увод: Утврђивање коначне пореске обавезе за 2018. годину и аконтације за 2019. годину“) наведени су закони и подзаконски акти на основу којих се саставља порески биланс у обрасцу ПБ 1.

У пореском билансу признају се и приходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС односно МСФИ, односно МСФИ за МСП и прописима којима се уређује рачуноводство, осим прихода за које је Законом прописан другачији начин утврђивања. У овом чланку детаљно су анализирани ови расходи и приходи, а неки од њих опширније ће бити обрађени у посебним чланцима у овом броју часописа.

Члановима од 7а. до 22в. Закона прописани су расходи који се утврђују на други начин, односно чланом 7а прописано је који се расходи у целини не признају, а чл. од 8. до 22в расходи који се, за потребе утврђивања опорезиве добити, на други начин утврђују, док су члановима од 23. до 26. Закона прописани приходи за које је Законом одређен другачији начин утврђивања.

Обвезнику који, према прописима којима се уређује рачуноводство, не примењује МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи и приходи утврђени у складу са начином признавања, мерења и процењивања расхода и прихода који

прописује министар финансија, осим расхода и прихода за које је Законом прописан други начин утврђивања.

Образац ПБ 1 састоји се од десет делова и чини га 65 позиција, односно редних бројева. У наставку текста свака позиција биће описана у оном редоследом у ком се појављује у обрасцу, а неке позиције биће објашњене и заједно уколико се тиме постиже боља прегледност чланка. Поред сваке позиције уписано је „+“ ако повећава опорезиву добит на позицији 55 или „-“ ако је смањује.

А. Добит и губитак пре опорезивања

1. Резултат у Билансу успеха

За 2018. годину у овај део обрасца ПБ 1 уносе се подаци под редним бројевима 1 и 3.

+ 1. Добит пословне године

На овај редни број уноси се добит пословне године исказана у билансу успеха који је сачињен у складу са МРС, односно МСФИ, односно МСФИ за МСП, односно другим прописима којима се уређује рачуноводство. За предузећа и задруге то је податак из Биланса успеха са АОП 1058.

- 2. Добит остварена по основу прихода од предмета концесија

Концесионари који су 2012. године последњи пут стекли право на ослобађање – пре брисања

Право на пребијање капиталног губитка има само обвезник који саставља ПБ 1, а не и нерезидент који, у складу са чланом 40. Закона, оствари капитални добитак. Нерезидент који послује преко сталне пословне јединице има иста права као и резидентни обвезник.

Капитални губитак почев од 2010. може да се преноси 5 година, а из ранијих периода 10 година. Дакле, обвезници који су исказали капитални губитак у пореском билансу за 2013. годину, исти могу да пребију само још са капиталним добитком у 2018. години.

64. Остатак капиталног добитка $(61 - 63) > 0$

Остатак капиталног добитка, као разлика између утврђеног капиталног добитка за 2018. годину и пренесених капиталних губитака из ранијих периода, увећава опорезиву добит, односно пореску основицу.

65. Пореска основица – опорезива добит $(58 + 64) > 0$

Пореску основицу чини добит исказана под редним бројем 58, увећана за остатак капиталних добитака на редном броју 64 обрасца ПБ 1.

Када на редном броју 58 обрасца ПБ 1 нема остатка добити, а исказан је остатак капиталног добитка, онда је пореска основица – опорезива добит једнака остатку капиталног добитка на редном броју 64.

Закључак

Опорезива добит утврђује се у пореском билансу на начин прописан Законом и подзаконским актима, односно обвезницима се признају расходи у износима утврђеним билансом успеха сачињеним у складу са прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода и прихода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

Члановима од 7а. до 22г. Закона прописани су расходи који се утврђују на други начин, односно чланом 7а. прописано је који се расходи у целини не признају, а члановима од 8. до 22г. прописани су расходи који се, за потребе утврђивања опорезиве добити, на други начин утврђују.

У складу са чланом 23. Закона признају се и приходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са прописима којима се уређује рачуноводство, осим прихода за које је Законом прописан другачији начин утврђивања. Члановима од 23. до 25б. Закона прописани су приходи који се за потребе утврђивања опорезиве добити утврђују на други начин.

Кроз приказан начин састављања пореског биланса на обрасцу ПБ-1 настојало се да се што садржајније прикажу све корекције расхода и прихода ради правилног утврђивања опорезиве добити за 2018. годину.

ПС

Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Електронски часопис Лега Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници www.legeartis.rs, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у ПДФ формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Исправак вредности и отпис потраживања у пореском билансу за 2018. годину

Пореско признавање прихода и расхода може да се разликује од рачуноводственог. Са аспекта исправка вредности и отписа потраживања, Закон о порезу на добит дефинише критеријуме за њихово признавање. Различито признавање расхода по основу исправки вредности и отписа потраживања резултира исказивањем података у пореском билансу на обрасцу ПБ 1, односно корекцијом расхода на редним бројевима 7, 27 и 28 и корекцијом прихода на редним бројевима 40, 41 и 42. Корекција расхода на обрасцу ПБ 2 уноси се на позиције 8, 28 и 29, а корекција прихода на позиције 37, 38 и 40.

Увод

Рачуноводственим политикама треба дефинисати када долази до обезвређења потраживања услед ненаплативости, односно уредити начин и методу процењивања вероватности да потраживање неће бити наплаћено.

Одређивање степена наплативости потраживања требало би да се изврши приликом вршења пописа потраживања јер задатак пописне комисије није само да констатује постојање потраживања зато што она ни не проверава основаност потраживања уколико је извршено обавезно усаглашавање са дужником. Дакле, чланови пописне комисије треба да предложе која потраживања треба да се исправе и/или отпишу.

Процењивање потраживања није стриктно везано за дан на који се састављају финансијски извештаји, већ ти послови могу да се врше и током године. Процене се по правилу врше појединачно, за свако потраживање посебно, да би отписи потраживања били што објективнији. Најчешћи индикатори вероватне ненаплативости потраживања јесу:

- кашњење купца у измиривању своје обавезе;
- покретање поступка стечаја или ликвидације над купцем;
- брисање из Регистра привредних субјеката;
- приликом усклађивања потраживања купац не признаје исказано потраживање;
- висока вероватноћа банкрота или друге финансијске реорганизације дужника;

- повремена или дуготрајна блокада рачуна дужника.

Потраживања за која постоји објективни доказ о обезвређењу, односно умањењу вредности, умањују се на терет осталих расхода, и то:

- исправком потраживања,
- делимичним отписом (умањење вредности),
- потпуним отписом.

О рачуноводственом аспекту исправке вредности и отписа потраживања писали смо у претходном броју часописа (01/2019) у оквиру чланка „Десет корака пре састављања завршног рачуна за 2018. годину”.

Закон о порезу на добит („Сл. гласник РС”, бр. 25/2001, 80/2002 – други закон, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 – други закон, 142/2014, 91/2015 – аутентично тумачење, 112/2015, 113/2017 и 95/2018 – у даљем тексту: Закон) дефинише порески третман исправке вредности и отписа потраживања у члановима 7а, 16 и 16а.

Исправка вредности у пореском билансу

60 дана; појединачно

На терет расхода признаје се исправка вредности **појединачних** потраживања ако је од рока за њихову наплату, односно реализацију, до **краја пореског периода** прошло **најмање 60 дана**.

У вези са тим у наставку је дато Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-170/2016-04 од 12. 12. 2016. године:

Дакле, да би расход по основу исправке вредности, односно отписа потраживања насталог по основу датог јемства био порески признат, потребно је да између обвезника (јемца) и његовог дужника постоји пословни однос, који подразумева реализацију пословних активности које су у вези са остваривањем добити обвезника (јемца). Наравно, осим овог услова, мора да буде испуњен и услов из члана 7а. став 1. тачка 2 (да се не ради о исправци вредности потраживања од лица коме се истовремено и дугује, преко износа обавезе).

Закључак

Приликом састављања пореског биланса за 2018. годину неопходно је пажљиво анализирати сва потраживања која су доспела, а нису наплаћена. У случају исправке вредности потраживања

која су до 31. 12. доспела више од 60 дана, такав расход порески је признат и у пореском билансу не врше се никакве корекције. Међутим, сва исправљена потраживања потребно је пратити све до дана одобравања финансијских извештаја за објаву, јер у случају наплате исправљених потраживања, до тог дана мора да се сторнира извршена исправка вредности на 31. 12. Свакако да је неопходно да се пажња посвети и потраживањима која се директно отписују у 2018. години. Прво са аспекта испуњавања услова за пореско признавање расхода по основу отписа потраживања, а посебно морају да се анализирају потраживања која су у ранијим пореским периодима била исправљена, а у 2018. години врши се њихов отпис. У овом чланку настојало се да се кроз примере прикаже што више ситуација у вези са исправком вредности и отписом потраживања, у жељи да се читаоцима олакша припрема података за састављање пореског биланса за 2018. годину.

ПС

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Обрачун пореске амортизације за 2018. годину

Као расход у пореском билансу признаје се амортизација обрачуната по пореским прописима. При томе није значајна амортизација исказана у пословним књигама (рачуноводствена амортизација) јер се износ рачуноводствене амортизације у билансу замењује износом пореске амортизације. Обрачуну пореске амортизације подлежу материјална средства чији је век трајања дужи од једне године и чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, осим природних богатстава која се не троше. Средства чија је набавна вредност мања од вредности просечне бруто зараде не подлежу амортизацији, већ се у целости отписују одмах као трошкови периода.

Увод

Расход по основу пореске амортизације утврђује се у складу са чланом 10, 10а. и 10б. Закона о порезу на добит правних лица, на начин ближе уређен Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину

утврђивања амортизације за пореске сврхе („Сл. гласник РС”, бр. 116/2004, 99/2010 и 104/2018 – у даљем тексту: Правилник).

Приликом обрачуна пореске амортизације за 2018. годину потребно је водити рачуна о Изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица из децембра 2017. године („Сл. гласник РС”,

Закључак

Приликом обрачуна пореске амортизације мора се водити рачуна о правилном:

- разврставању сталних средстава у адекватну групу,
- одређивању основице за обрачун амортизације,
- избору методе амортизације,
- третману накнадно стечених средстава,
- третману средстава отуђених у току периода,
- третману салда групе који је мањи од петороструког износа просечне месечне зараде за децембар 2018. године,
- новинама у обрачуна амортизације за пореске сврхе нематеријалних средстава и средстава која се састоје из непокретног и покретних делова, стављених у употребу након 1. јануара 2018. године,

- новим обрасцима за обрачун амортизације нематеријалних средстава ОА/Н и непокретности ОА/И.

Ако, у складу са рачуноводственим прописима, престану услови за признавање одређеног средства у оквиру сталних средстава (независно од тога да ли су средства отуђена, расходована, поклоњена итд.) престају услови и за примену обрачуна пореске амортизације тих средстава и исте треба искључити из даљег обрачуна пореске амортизације. Чињеница да та средства немају садашњу рачуноводствену вредност није од значаја јер се средства из обрачуна пореске амортизације искључују за износ пореске неотписане вредности (набавна вредности умањена за припадајући износ пореске амортизације).

ПС

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Састављање Пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица за 2018. годину и обрачун аконтације за 2019. годину на обрасцу ПДП

Сви порески обвезници дужни су да пореску пријаву на обрасцу ПДП за 2018. годину, заједно са пореским билансом на одговарајућем прописаном обрасцу у зависности од врсте пореског обвезника, доставе најкасније до 1. јула 2019. године. Достављање се врши искључиво електронским путем, преко апликације на порталу е-Порези Пореске управе. У апликацији се приликом уноса бира тип обвезника, што омогућава попуњавање пореске пријаве и одговарајућег обрасца пореског биланса. Обрасцем ПДП за 2018. годину самоопорезивањем се утврђује коначна (годишња) обавеза за порез на добит за 2018. годину и разлика између коначне обавезе пореза и износа плаћених аконтација у 2018. години и месечна аконтација за текућу 2019. годину.

Увод

Образац ПДП је јединствен за привредна друштва, задруге и друга правна лица која су основана ради обављања делатности у циљу стицања

добити, као и за недобитне организације и сталне пословне јединице нерезидентног обвезника које обављају делатност на територији Републике Србије. У зависности од тога о ком облику

од аконтације за јануар 2019. године, обвезници уплаћују по основу БОП-а који им је додељен у Обавештењу о успешном пријему приликом подношења коначне пореске пријаве за 2017. годину, јер се привремене аконтације у току 2019. године, у складу са чланом 67. Закона, плаћају у висини децембарске аконтације (децембар 2018. године).

Приликом подношења коначне пријаве за 2018. годину обвезник добија нови БОП, по коме плаћа аконтације пореза у 2019. години и коначну обавезу за порез на добит за 2019. годину, као и привремене аконтације у 2020. години, све до подношења коначне пријаве пореза на добит за 2019. годину.

ПС

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Обрачун и књижење коначне обавезе за порез на добит за 2018. годину и обрачун аконтације за 2019. годину – лица која састављају ПБ 1

Пре састављања финансијских извештаја за 2018. годину неопходно је саставити порески биланс и пореску пријаву, јер у финансијске извештаје мора да се унесе стварни износ обавезе за порез на добит, која је приказана под редним бројем 5.7 обрасца ПДП.

Књижење коначног износа обрачунатог пореза на добит за 2018. годину

Након утврђивања коначне обавезе за порез на добит за 2018. годину, она се пореди са износом плаћених аконтација у току године и потенцијалним преплаћеним износом из ранијих година, за које није поднет захтев за повраћај. Поређењем тих износа добија се један од два резултата:

1. износ коначне обавезе за порез на добит за 2018. годину **већи** је од збира плаћених аконтација у току 2018. године и преплаћеног износа из ранијих година за које није тражио поврат;
2. износ коначне обавезе за порез на добит за 2018. годину **мањи** је од збира плаћених аконтација у току 2018. године и преплаћеног износа из ранијих година за које није тражио поврат.

Чланом 66. став 2. Закона дефинисано је следеће:

„Ако је обвезник пореза у виду аконтације платио мање пореза него што је био дужан да

плати по обавези обрачунатој у пореској пријави, дужан је да разлику уплати најкасније до подношења пореске пријаве.”

Пример: Мање плаћена аконтација у 2018. години од коначне обавезе за порез на добит

Предузеће М плаћало је у 2018. години месечну аконтацију пореза на добит у висини од 20.000 динара. Дакле, уплатило је 240.000 динара аконтације пореза на добит за 2018. годину (износ уписан под редним бројем 5.8 обрасца ПДП). Децембарску аконтацију платило је у јануару 2019. године. Из ранијих периода није имало претплату за коју није тражило поврат.

Коначна обавеза пореза на добит за 2018. годину, утврђена на редном броју 5.7 обрасца ПДП, износи 295.000 динара, тако да је на редном броју 5.9 обрасца ПДП исказан износ од 55.000 динара за уплату. Предузеће М уплатило је 55.000 динара на рачун пореза на добит.

У наставку су приказана књижења у 2018. и 2019. години.

Ако је износ обрачунате аконтације за 2019. годину мањи од аконтација плаћених за период јануар – месец када је обвезник предао ПБ 1 и ПДП – потребно је да се истовремено са подношењем пореске пријаве обавести порески орган да ће се више плаћени износ аконтација третирати као плаћене аконтације за наредни период.

Обвезник који није имао аконтације за 2018. годину (користио је евидентирану претплату из

2017. године), до предаје пореске пријаве и пореског биланса не плаћа аконтације за 2019. годину, али ако је утврдио аконтацију у обрасцу ПДП за 2018. годину, прва аконтација за 2019. годину доспева за плаћање у наредном месецу у односу на месец када је предао ПБ 1 и ПДП, при чему тада плаћа и разлику за све месеце од почетка 2019. године до предаје биланса и пријаве.

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Састављање Пореског биланса обвезника пореза на доходак од самосталне делатности на обрасцу ПБ 2 за 2018. годину

Крајњи рок за подношење пореске пријаве и пореског биланса за 2018. годину јесте 15. март 2019. године.

Порески биланс састављају предузетници који воде пословне књиге по систему простог или двојног књиговодства.

Приход од самосталне делатности опорезује се по стопи од 10%.

Увод

Опорезиву добит и пореску обавезу за 2018. годину, као и аконтацију за 2019. годину, обвезници утврђују на основу следећих прописа:

- Закон о порезу над доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. бр. 24/2001, 80/2002, 80/2002 – др. закон, 135/2004, 62/2006, 65/2006, 31/2009, 44/2009, 18/2010, 50/2011, 91/2011 – Одлука УС РС, 93/2012, 114/2012 – Одлука УС РС, 47/2013, 48/2013, 108/2013, 57/2014, 68/2014 – др. закон, 112/2015 и 113/2017. Види Усклађене динарске неопорезиве износе: 10/2007, 7/2008, 7/2009, 3/2010, 4/2011, 7/2012, 8/2013, 6/2014, 5/2015, 5/2016, 7/2017, 7/2018 и 95/2018 – у даљем тексту: **ЗПДГ**);
- Правилник о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на доходак грађана на приходе од

самосталне делатности („Сл. гласник РС”, бр. 23/2014 и 7/2017 – у даљем тексту: **Правилник о пореском билансу предузетника**);

- Закон о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 25/2001, 80/2002, 80/2002 – др. закон, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 – др. закон, 142/2014, 91/2015 – аутентично тумачење, 112/2015, 113/2017 и 95/2018 – у даљем тексту: **Закон**);
- Правилник о начину на који предузетници у пореском билансу исказују трансферне цене („Сл. гласник РС”, бр. 20/2014);
- Правилник о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвата руке” примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима („Сл. гласник РС”, бр. 61/2013 и 8/2014 – у даљем тексту: **Правилник о трансферним ценама**).

54. Остатак опорезиве добити

На позицији 54 исказује се износ који представља разлику између износа са редних бројева 51 и 53, ако је позитивна, односно остатак опорезиве добити представља разлику између опорезиве добити и износа губитака из пореског биланса из претходних година, ако је већи од нуле.

Б. Капитални добици и губици

На позицијама 55 и 56 исказују се укупни капитални добици и губици текуће године који се утврђују у складу са чланом 35. ЗПДГ-а, а у вези са члановима од 27. до 29. Закона.

На позицијама 57 и 58 исказују се капитални добици и капитални губици као разлика између износа са редних бројева 55 и 56, односно 56 и 55.

На позицији 59 – Пренети капитални губици из ранијих година до висине износа под редним бројем 57 – исказује се износ капиталних губитака из ранијих година који могу да се пребију на рачун будућих капиталних добитака, у складу са

чланом 35. ЗПДГ-а, а у вези са чланом 30. став 3. Закона.

Капитални губитак почев од 2010. може да се преноси 5 година, а из ранијих периода 10 година. Дакле, обвезници који су исказали капитални губитак у Пореском билансу за 2013. годину, исти могу да пребију само још са капиталним добитком у 2018. години.

На позицији 60 – Остатак капиталног добитка – исказује се износ као разлика између капиталних добитака са редног броја 57 и пренетих капиталних губитака из ранијих година са редног броја 59.

В. Пореска основица

На позицији 61 – Пореска основица – исказује се пореска основица која се утврђује рачунским путем (збир износа са позиција 54 и 60), тј. као збир остатка опорезиве добити и остатка капиталног добитка.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА у оквиру електронског издања

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а осим свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција Моје каматне стопе, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална) која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Питања претплатника на теме из пореза и ПДВ-а

Плаћање услуга извршених лично власнику фирме

Адвокатска фирма која је у систему ПДВ-а има питање које се односи лично на власника. Наиме, власник ће у току месеца имати медицинске интервенције везане за операцију вена и десни. Да ли у том случају свој трошак може да плати преко рачуна фирме и да ли се та фактура признаје као трошак или не? Да ли постоји обавеза плаћања пореза по том питању?

Одговор:

Како из питања проистиче, ради се о оснивачу правног лица, а не о предузетнику. За овај случај није битно да ли је фирма у систему ПДВ-а или није и није у питању набавка добара и услуга за обављање делатности, при чему је то услуга која је ослобођена ПДВ-а без права на одбитак претходног пореза.

За оснивача правно лице битно је да ли је запослен у својој фирми или обавља неке послове у складу са Законом о привредним друштвима (нпр. директор без заснивања радног односа или заступник и сл.), или је само оснивач. Ово је битно да би се определио прави порески третман наведеног трошка (медицинске интервенције).

Овај трошак по правилу не би смео да се плати преко рачуна фирме јер је то лични трошак оснивача и нема никакве везе са пословањем фирме.

Уколико се ипак плати преко рачуна фирме, то се сматра чињењем, тј. покривањем расхода за посленом или другом лицу, па је онда то приход који се опорезује у складу са Законом о порезу на доходак грађана.

Међутим, овим законом прописане су и неке пореске погодности, па уколико је запослен у својој фирми, може да се искористи погодност прописана чланом 18. став 1. тачка 5) Закона, уколико се испуне услови прописани чл. 10. и 11. Правилника о остваривању права на пореска изузимања за примања по основу помоћи због уништења или оштећења имовине, организоване социјалне и хуманитарне помоћи, стипендија и кредита ученика и студената, хранарина

спортиста аматера и права на пореско ослобођење за примања по основу солидарне помоћи за случај болести („Сл. гласник РС”, бр. 31/2001 и 5/2005), којим је ближе уређено остваривање права на пореско изузимање.

Сматрамо да пореска погодност, прописана чланом 9. став 1. тачка 28) Закона о порезу на доходак грађана, не може да се користи пошто је у питању оснивач.

Уколико је, као оснивач привредног друштва, уписан и у регистар надлежне организације као лице овлашћено за представљање и заступање привредног друштва са којим није засновао радни однос (а у радном односу је код другог послодавца), на ово чињење плаћа порез на друге приходе у складу са чланом 85. Закона, као и допринос за ПИО.

Услуге пружене страном правном лицу

Да ли резидент, обвезник пореза на додату вредност, који пружа услуге нерезиденту правном лицу из Републике Италије, има обавезу да обрачуна и плати ПДВ на услуге обраде података и уступања, односно давања информација, укључујући и информације о пословним поступцима и искуству? У конкретном случају ради се о услугама које се односе на успостављање процеса производње у фабрици обуће у смислу израде студије на следеће околности: обраду конкретних података у вези са анализом продуктивности тренутно запослених код пружаоца услуга, потребан број радника за рад на производним линијама, предлог положаја обрадних машина; затим студије у вези са материјалима и моделима који су потребни за израду конкретног модела ципеле, са детаљном калкулацијом временског трајања процеса производње, као и трошкова процеса производње; систематизација услова који су потребни за инсталирање процеса производње по систему „water proof process”, информација о обучености запослених, потребних тренинга, контроле и инспекције примене система GORE-TEX; информације у вези са постављањем машина за финално лепљење производа, потребан

Мали обвезник не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга, нема право исказивања ПДВ-а у рачунима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом.

Мали обвезник може да се определи за обавезу плаћања ПДВ-а подношењем евиденционе пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу и у том случају стиче права и обавезу из става 2. овог члана, као и друга права и обавезе које обвезник ПДВ-а има по овом закону.

У случају из става 3. овог члана, обавеза плаћања ПДВ-а траје најмање две године.

По истеку рока из става 4. овог члана, обвезник може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ-а надлежном пореском органу.

Укупним прометом из става 1. овог члана сматра се промет добара и услуга из члана 28. став 1. т. 1) и 2) овог закона, осим промета опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности за која наплаћује накнаду.”

У вези са тим дајемо и Мишљење министарства финансија бр. 011-00-00369/2017-04 од 9. 6. 2017:

Малим обвезником, у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15 и 108/16 – у даљем тексту: Закон), сматра се лице које врши промет добара и услуга на територији Републике Србије и/или у иностранству, а чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара, односно које при остваривању обављања делатности процењује да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 8.000.000 динара. **С тим у вези, израз „претходних 12 месеци” подразумева временски период који се одређује у данима – 365 дана, односно 366 дана ако је реч о преслојној години. Примера ради, на дан 18. 3. 2014. године одређује се износ укупног промета у претходних 12 месеци, а то је временски период од 18. 3. 2013. закључно са 17. 3. 2014. године.**

Напомињемо, укупним прометом за сврху одређивања лица које се сматра малим пореским обвезником, сматра се промет добара и услуга који је опорезив ПДВ и промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, осим промета опреме и објеката за вршење делатности и

улагања у објекте за вршење делатности за која наплаћује накнаду....

Дакле, тзв. „паушалци” су предузетници који су одлучили да не желе, односно нису у могућности да воде пословне књиге и који, сходно члану 40. Закона о порезу на доходак грађана, желе да плаћају порез (и социјалне доприносе) на паушално утврђен приход. Пореска управа одређује износ пореза и доприноса које предузетник треба да плати без обзира на његове стварне приходе и расходе.

Право на овај вид опорезивања имају предузетници који остварују годишњи промет до 6.000.000,00 динара, као и новоосновани предузетници који планирају годишњи промет мањи од 6.000.000,00 динара.

Уколико се у календарској години пређе износ промета од 6.000.000,00 динара, губи се право на паушално опорезивање, подноси се нова пореска пријава и отпочиње са вођењем пословних књига.

Губитак могућности паушалног опорезивања могућ је и у случају да промет (ПДВ промет – шта је ПДВ промет дефинисано је чланом 33. став 6. Закона о ПДВ-у) у последњих 365 дана прелази 8.000.000,00 динара.

Пример (поједностављен):

Обвезник је једини промет имао у децембру и износио је 4.000.000,00 динара, што је свакако мањи промет од максимално дозвољених 6.000.000,00 у једној календарској години.

Наредне календарске године, у месецу јуну обвезник остварује промет од 5.000.000,00 динара и сматра да ту не постоји никакав проблем јер у обе календарске године није прешао лимит од 6.000.000,00 динара.

Међутим, проблем је настао јер је обвезник у претходних 365 дана (у овом случају у претходних пола године) имао укупан промет од 9.000.000,00 динара, што га обавезује да се евидентира у систем ПДВ-а, чиме, између осталог, губи и право на даље паушално опорезивање.

Наравно, треба водити рачуна о одредбама члана 30. Закона о порезу на додату вредност, који у ставу 6. прописује: „Укупним прометом из става 1. овог члана сматра се промет добара и услуга из члана 28. став 1. т. 1) и 2) овог закона, осим промета опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности за која наплаћује накнаду (у даљем тексту: укупан промет).

Нови неопорезив износ и обрачун зарада од 1. фебруара 2019. године

Нови неопорезиви износ за све исплате са карактером зараде износи 15.300 динара, а примењује се од 1. фебруара 2019. године. Наглашавамо да се овај неопорезив износ примењује од 1. фебруара, дакле не од исплате зарада за месец јануар или фебруар итд., већ календарски од 1. фебруара, на све исплате зарада од тог датума, без обзира на месец на који се те исплате односе.

У наставку текста даћемо примере обрачуна зарада и коришћења пореског умањења од 15.300 динара, који се примењују од 1. фебруара 2019. године.

Увод

Сагласно члану 15а ст. 2. и 3. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001... и 95/2018 – у даљем тексту: Закон о порезу), основу пореза на зараде чини зарада из члана 13. ст. 1. и 3, чл. од 14. до 14б и члана 15б овог закона, **умањена за износ од 15.300 динара месечно за лице које ради са пуним радним временом**. За лице које ради са непуним радним временом, умањење од 15.300 динара сразмерно је радном времену тог лица у односу на пуно радно време.

Ради конкретне примене неопорезивог износа зараде у пракси прописан је **Правилник о начину и поступку обрачунавања пореза на зараде у случају умањења пореске основице** („Сл. гласник РС”, бр. 115/2013 – у даљем тексту: Правилник), којим се уређују начин и поступак обрачунавања пореза на зараде сагласно Закону о порезу, као и достављање података Пореској управи о обрачунатом порезу.

Исплате са карактером зараде на које се примењује умањење пореске основице

Према члану 15а Закона о порезу, основу пореза на зараде, која се умањује за 15.300 динара, чини исплаћена односно остварена **зарада из чл. од 13. до 14б и члана 15б овог закона, при чему су то следеће зараде:**

1) Зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују

радни односи и друга примања запосленог (сходно одредбама Закона о раду), и то:

- зарада за обављени рад и време проведено на раду (која се састоји од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде);
- зарада по основу доприноса запосленог по словном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.);
- друга примања по основу радног односа, која имају карактер зараде у складу са општим актом и уговором о раду (нпр. топли оброк, регрес, накнада за одвојени живот, теренски додата), осим примања из члана 14, члана 42. став 3. т. 4) и 5), члана 118. т. 1–4), члана 119, члана 120. тачка 1) и члана 158. Закона о раду;
- накнаде зараде по свим случајевима одсуства са рада из чл. 114, 115, 116. и 117. Закона о раду, које послодавац исплаћује запосленом;
- накнаде зараде које запосленима исплаћују други законски исплатиоци (нпр. за породично, за боловање преко 30 дана).

2) Исплаћена лична зарада предузетника утврђена у складу са Законом о порезу.

3) Примања у облику бонова, хартија од вредности, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, новчаних потврда, робе, као и примања остварена чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем (при чему се, према новим одредбама члана 14. Закона о порезу, хартије од вредности, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, које запослени добије

са скраћеним радним временом (II категорије инвалидности), односно права на накнаду због мање зараде на другом одговарајућем послу (III категорије инвалидности), утврђује тако што се зарада запосленог умањи за неопорезиви износ, односно сразмерни неопорезиви износ (за случај непуног радног времена).

Остали случајеви примене Правилника

Одредбама Правилника утврђени су још неки случајеви одређивања пореског умањења.

1) Према члану 5. Правилника, када запослени за одговарајући месец, поред зараде код послодавца, **остварује и накнаду зараде код другог исплатиоца** (по основу привремене спречености за рад преко 30 дана, породичног одсуства и др.), умањење зараде код послодавца, односно накнаде зараде код другог исплатиоца врши се сразмерно односу броја радних часова за које остварује зараду код послодавца, односно накнаду зараде код другог исплатиоца, у односу на пун фонд радних часова за тај месец.

Конкретно:

- а) ако се запослени цео месец налази на боловању до 30 дана на терет послодавца, накнаду зараде и пореско умањење у целини обрачунава послодавац из својих средстава;
- б) ако запослени део месеца ради, а део месеца налази се на боловању до 30 дана на терет послодавца, укупно пореско умањење обрачунава послодавац на збирни износ зараде и накнаде зараде;
- ц) ако је запослени цео месец одсутан са посла због боловања на терет Републичког фонда за здравствено осигурање (у даљем тексту: Фонд) или због породичног одсуства, пореско умањење у целом износу од 15.300,00 обрачунава се у оквиру накнаде зараде на терет другог исплатиоца;
- д) ако запослени део месеца ради, а део месеца налази се на породичном одсуству, односно део месеца био је на боловању на терет Фонда, остварује у истом месецу и зараду код послодавца и накнаду зараде код другог исплатиоца,

при чему се пореско умањење код послодавца, односно код другог исплатиоца врши сразмерно односу броја радних часова за које је остварена зарада код послодавца, односно накнада зараде код другог исплатиоца, у односу на пун фонд радних часова за тај месец, што значи да ће, ако је запослени најпре у месецу 48 часова био на боловању на терет Фонда, а затим почео да ради и одрадио 136 часова у том месецу, од могућна 184 часа рада у месецу послодавац обрачунати пореско умањење од 11.308,70 динара $((136 : 184) \times 15.300,00)$ из исплаћене зараде, а Фонд ће обрачунати 3.991,30 динара $((48 : 184) \times 15.000,00)$ из исплаћене накнаде зараде.

2) Према члану 6. Правилника, одредбе Правилника примењују се и на утврђивање основице за обрачун пореза на зараду запосленог по основу радног односа у Републици Србији, заснованог, сагласно прописима Републике Србије, у дипломатском или конзуларном представништву стране државе, односно међународне организације или код представника и службеника таквог представништва, односно организације. Ови запослени сами обрачунавају и уплаћују порез на зараде, ако порез не обрачуна и не уплати исплатилац зараде, односно накнаде зараде.

О обрачунатом и плаћеном порезу овај запослени, у складу са чланом 9. Правилника, у закону прописаном року подноси пореску пријаву надлежној организационој јединици Пореске управе према месту свог пребивалишта односно боравишта, на обрасцу ПП ОПО – Пореска пријава о обрачунатом порезу самоопорезивањем и припадајућим доприносима на зараду/другу врсту прихода од стране физичког лица као пореског обвезника, који је прописан Правилником о пореској пријави о обрачунатом порезу самоопорезивањем и припадајућим доприносима на зараду, односно другу врсту прихода од стране физичког лица као пореског обвезника („Сл. гласник РС”, бр. 15/2016). У случају када ради са непуним радним временом, уз образац ПП ОПО запослени доставља и обавештење о непуну радном времену исказаном у процентуалном износу у односу на пуно радно време.

ПС

Мр Жељко Албанезе

Основице за обрачун плата у јавним службама и државним органима за 2019. годину

Како је писано у претходном броју „Пословног саветника“, примена Закона о систему плата запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС”, бр. 18/2016, 108/2016, 113/2017 и 95/2018) одложена је за 2020. годину, што значи да плате запослених у јавном сектору у 2019. години настављају да се обрачунавају и исплаћују по до сада важећим прописима. Према одредбама тих прописа, плате запослених у јавном сектору утврђују се на основу: 1) основице за обрачун плата, 2) коефицијента за радно место/посао, 3) додатака на плату, 4) обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање. Основна плата у јавном сектору одређује се множењем коефицијента и основице за обрачун плате. У овом чланку дати су подаци о ова два елемента приликом обрачуна плата у појединим деловима јавног сектора.

Државни службеници и намештеници

На утврђивање основне плате државних службеника и намештеника примењују се:

- 1) Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Сл. гласник РС”, бр. 44/2008 – пречишћен текст и 2/2012), којом су утврђени коефицијенти за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у министарствима, посебним организацијама, судовима, јавним тужилаштвима, Републичком јавном правобранилаштву, органима за прекршаје, као и у службама председника Републике, Народне скупштине Републике Србије, Владе Републике Србије и Уставног суда;
- 2) Закон о платама државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС”, бр. 62/2006, 63/2006 – исправка, 115/2006 – исправка, 101/2007, 99/2010, 108/2013 и 99/2014 – у даљем тексту: Закон о платама).

Закон о платама је у чл. 8. и 41. прописао да се основице за плате државних службеника и намештеника утврђују за сваку буџетску годину Законом о буџету Републике Србије. Конкретно, чланом 9. Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018) за поједине категорије државних службеника и

намештеника утврђене су основице за обрачун и исплату плата у 2019. години, које приказује табела 1.

Све наведене основице примењују се на обрачун плата од плате за јануар 2019. године.

Јединице локалне самоуправе

Плате именованих, постављених и запослених лица у јединицама локалне самоуправе у 2019. години наставиће да се обрачунавају према одредбама:

- 1) Закона о платама у државним органима и јавним службама („Сл. гласник РС”, бр. 35/2011... и 21/2016 – др. закон (у даљем тексту: Закон о платама) и
- 2) Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Сл. гласник РС”, бр. 44/2008 – пречишћен текст и 2/2012).

Коефицијенти за плате, утврђени Уредбом о коефицијентима, изражавају сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему за свако радно место. Коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

нето 3.072,83 динара, са припадајућим порезом и доприносима за социјално осигурање.

11) Плате запослених у установама културе чији је оснивач локална власт обрачунаваће се и исплаћивати по основици која, почев од плате за јануар 2019. године, износи нето 2.957,16 динара, са припадајућим порезом и доприносима за социјално осигурање.

12) Плате запослених у установама социјалне заштите чији је оснивач Република Србија обрачунаваће се и исплаћивати по основици која, почев од плате за јануар 2019. године, износи нето 2.710,43 динара, са припадајућим порезом и доприносима за социјално осигурање.

13) Плате запослених у осталим јавним службама чији је оснивач локална власт обрачунаваће се и исплаћивати по основици која, почев од плате за јануар 2019. године, износи нето 2.660,69 динара, са припадајућим порезом и доприносима за социјално осигурање.

14) Плате запослених у Централном регистру обавезног социјалног осигурања обрачунаваће се и исплаћивати по основици која:

- за прву групу послова из Уредбе о коефицијентима, почев од плате за јануар 2019. године, износи нето 4.040,30 динара, са припадајућим

порезом и доприносима за обавезно социјално осигурање;

- за другу групу послова из Уредбе о коефицијентима, почев од плате за јануар 2019. године, износи нето 3.832,35 динара, са припадајућим порезом и доприносима за обавезно социјално осигурање;

- за трећу групу послова из Уредбе о коефицијентима, почев од плате за јануар 2019. године, износи нето 2.660,69 динара, са припадајућим порезом и доприносима за обавезно социјално осигурање.

Све наведене основице примењују се на обрачун и исплату плата у јавним службама почев од плате за јануар 2019. године.

Сажети приказ нето основица за обрачун и исплату плата у јавним службама за 2019. годину дат је у следећој табели.

За обрачун плата и пореских обавеза на плате примењује се иста методологија која је дата у посебном чланку под називом „Нови неопорезиви износ и обрачун зарада од 1. фебруара 2019. године”, у овом броју часописа.

Запослени у јавним службама по делатностима	Нето основица са припадајућим порезима и доприносима за обавезно социјално осигурање за 2019. год.
Основно и средње образовање и ученички стандард	3.130,26
Студентски стандард	2.983,18
Високо образовање	2.847,57
Здравствена заштита:	
а) доктор специјалиста, доктор медицине и стоматолог	3.099,08
б) медицински техничар, стоматолошки техничар	3.155,43
в) остали запослени	3.014,56
Предшколско образовање	3.072,83
Установе културе (републичког и локалног нивоа)	2.957,16
Научноистраживачка делатност – истраживач (осим истраживача који право на повећање плате остварују по основу радног односа у високошколској установи) и помоћно особље, које се финансирају из буџета	повећање је исказано у проценту и износи 9%
Установе социјалне заштите чији је оснивач Република Србија	3.097,91
Установе социјалне заштите чији је оснивач локална власт	3.097,91
Организације обавезног социјалног осигурања (осим у Централном регистру обавезног социјалног осигурања), и то за:	
1) прву групу послова из Уредбе о коефицијентима	3.847,90
2) другу групу послова из Уредбе о коефицијентима	3.649,87
3) трећу групу послова из Уредбе о коефицијентима	2.533,99
Остале јавне службе чији је оснивач локална власт и остале јавне службе које су корисници буџетских средстава	2.660,69
Централни регистар обавезног социјалног осигурања, и то за:	
1) прву групу послова из Уредбе о коефицијентима	4.040,30
2) другу групу послова из Уредбе о коефицијентима	3.832,35
3) трећу групу послова из Уредбе о коефицијентима	2.660,69

Исплате запосленима и предузетницима за време вршења војне обавезе у резервном саставу

Увод

Влада Републике Србије донела је Уредбу о износу и начину исплате накнада за вршење војне обавезе („Сл. гласник РС”, бр. 104/2018 – у даљем тексту: Уредба), којом се ближе уређују:

- 1) услови за остваривање права, износ и начин обрачуна и исплате накнада за вршење службе у резервном саставу, односно обуке за одбрану земље, и
- 2) износ и начин исплате накнада путних и других трошкова у вези са вршењем војне обавезе, односно обуке за одбрану земље.

Уредба је ступила на снагу 5. 1. 2019. године, са којим даном је престала да важи Уредба о износу и начину исплате накнада за вршење војне обавезе („Сл. гласник РС”, бр. 16/2013).

Исплата накнаде зараде, односно новчане накнаде

Исплата накнаде зараде запосленом

У смислу Уредбе, накнадом за вршење службе у резервном саставу, односно обуке за одбрану земље сматра се накнада зараде или новчана накнада.

Према члану 5. Уредбе, **лицу у резервном саставу које је у радном односу**, а позвано је у вези са вршењем службе у резервном саставу, односно обуке, за време вршења те обавезе припада:

- 1) накнада зараде у висини његове просечне зараде у претходних 12 месеци пре позивања, у складу са општим актом или уговором о раду;
- 2) ако је то лице у радном односу мање од 12 месеци пре позивања у вези са вршењем службе у резервном саставу, односно обуке, припада му накнада зараде у висини његове просечне месечне зараде за време за које је у радном односу.

Значи, ако запослени одсуствује са посла у марту месецу због вршења службе у резервном саставу, односно обуке, припада му накнада зараде:

- 1) ако има претходни стаж у радном односу код послодавца (или два послодавца) најмање 12 месеци, утврђује му се просечна месечна зарада за период март 2018. године – фебруар 2019. године на бази исплаћених зарада и часова ефективног рада;
- 2) ако има претходни стаж у радном односу код послодавца (или два послодавца) од 8 месеци, утврђује му се просечна месечна зарада за тај период, дакле за период јул 2018. године – фебруар 2019. године на бази исплаћених зарада и часова ефективног рада.

Ову накнаду зараде лицу у резервном саставу **исплаћује његов послодавац**, који затим подноси команди, јединици и установи Војске Србије, односно војној јединици и војној установи Министарства одбране (у даљем тексту: команда, јединица и установа) у којој је лице вршило службу у резервном саставу, односно обуку захтев за рефундацију исплаћене накнаде зараде и плаћених доприноса на терет послодавца. **Захтев за рефундацију подноси се на обрасцу РНЛРС**, који је дат у прилогу 1. Уредбе и чини њен саставни део.

Сагласно члану 9. Уредбе, лице у резервном саставу које је у радном односу дужно је да при доласку на службу у резервном саставу, односно обуку, надлежној команди, јединици и установи достави потврду о висини просечне месечне нето и бруто зараде и доприноса на терет послодавца у претходних 12 месеци пре позивања, односно за време за које је у радном односу пре позивања, ако је то време краће од 12 месеци. Ову потврду издаје послодавац на **обрасцу ПЗЛРС**, који је дат у прилогу 3. Уредбе и чини њен саставни део.

Исплата накнаде трошкова лицима позваним на службу у резервни састав, односно обуку

Сагласно чл. 3. и 4. Уредбе, лицу у резервном саставу које је позвано у вези са вршењем војне обавезе, односно обуке за одбрану земље, **припада накнада трошкова за превоз средствима јавног саобраћаја:**

- од места пребивалишта до места јављања за извршење војне обавезе, односно обуке, и
- од места вршења војне обавезе, односно обуке, до места пребивалишта.

Такође, лицу у резервном саставу припада:

- накнада трошкова превоза средствима јавног саобраћаја за извршавање службених задатака у месту вршења службе у резервном саставу, односно обуке,
- накнада трошкова за службено путовање на које је упућено за време вршења службе у резервном саставу, односно обуке.

Наведене накнаде трошкова обрачунавају се и исплаћују у износу и на начин утврђен одредбама прописа којима се прописују услови, начин остваривања и висина накнаде путних и других трошкова и других примања у Војсци Србије. **ПС**

Информација: Измене Посебног колективног уговора за здравство – плате, накнаде плата и друга примања –

У поглављу Посебног уговора за здравство које се односи на плате, накнаде плата и друга примања предвиђене су значајне новине, односно увођење нових и проширивање постојећих права, и то:

У члану 90. ПКУ-а за здравство исправљена је грешка која је постојала у раније важећем колективном уговору, односно вршено је позивање на погрешан члан колективног уговора. Чланом 99. ст. 2. и 3. ПКУ-а за здравство утврђено је право запосленог који је на специјализацији на усклађивање накнаде плате тако да се накнада плате увећава за проценат увећања плате за делатност здравства. Ова новина, односно **право запосленог на специјализацији на усклађивање накнаде** од изузетног је значаја, имајући у виду да су у пракси лекари на специјализацији по неколико година примали накнаду која је утврђена у моменту упућивања на специјализацију, а која се у међувремену није повећавала, за разлику од плата. С обзиром на то да лекари за време специјализације кроз стручно усавршавање учествују у пружању здравствене заштите, а посебно због чињенице дужине трајања специјализације,

наведена новина је од суштинског значаја за велики број лекара који се налазе на специјализацији.

Усклађивање плате односи се на све специјализанте, а примењује се од дана ступања на снагу ПКУ-а.

У члану 100. тачка 2) ПКУ-а за здравство, која се односи на право запосленог на накнаду плате за време привремене спречености за рад до 30 дана у висини 100% просечне плате у претходних 12 месеци пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад, проширено је право у случајевима када је спреченост за рад проузрокована малигним обољењима. На наведени начин **запослени који је привремено спречен за рад због малигног обољења** има право на 100% накнаде плате првих 30 дана, чиме су запослени у здравству изједначени са запосленима у другим јавним службама и државним органима.

У погледу права на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада прописан је нови став 2. члана 101. ПКУ-а за здравство, односно утврђено

рачуна, односно имајући у виду да суштински то и не треба да буде обавеза послодаваца, а посебно водећи рачуна о могућностима ангажовања послодавца на овим пословима имајући у виду број запослених на овим пословима.

У ставу 5. овог члана предвиђена је могућност да послодавац може да учествује у трошковима организације културних манифестација и рекреативно-спортских такмичења, као и сусрета у организацији репрезентативног синдиката у делатности здравствене заштите становништва у Републици Србији, што представља новину у односу на претходни колективни уговор.

У члану 128. ПКУ-а за здравство утврђена је обавеза послодавца да исплаћује увећану месечну плату у висини три основице за обрачун и исплату плата запослених у здравству, овлашћеном представнику репрезентативног синдиката у установи који припада репрезентативном синдикату у делатности здравствене заштите становништва

у Републици Србији, учеснику у преговарању за закључивање колективног уговора. На наведени начин увећана плата припада представнику репрезентативног синдиката у установи који припада репрезентативном синдикату у делатности здравствене заштите становништва у Републици Србији, који је учествовао у преговарању за закључивање колективног уговора, односно који не мора да буде и потписник овог уговора. Полазећи од чињенице да је у преговорима за закључивање овог колективног уговора учествовао Синдикат медицинских сестара и техничара Србије, а да исти није потписник истог, може да се закључи да право на увећану плату имају и представници овог синдиката уколико је исти репрезентативан у установи. Поставља се питање на који се начин доказује учешће овог или другог синдиката у преговорима за закључивање ПКУ-а за здравство, у циљу остваривања права на увећану плату по овом основу.

Питања претплатника на теме из области зарада

Обрачун пореза и доприноса за сезонске раднике

Како обрачунати порез и доприносе за сезонске раднике у складу са Законом о поједностављеном радном ангажману на сезонским пословима у одређеним делатностима?

Одговор:

Закон о поједностављеном радном ангажману на сезонским пословима у одређеним делатностима („Сл. гласник РС”, бр. 50/2018 – у даљем тексту: Закон) ступио је на снагу 7. 7. 2018. године, а примењује се по истеку шест месеци од дана ступања на снагу.

Значи, одредбе Закона примењују се од 7. јануара 2019. године.

У складу са чланом 16. Закона, по основу накнаде за рад коју оствари сезонски радник послодавац је дужан да плати порез на доходак грађана и доприносе за обавезно социјално осигурање на

начин прописан Законом. Доприносом се, у смислу Закона, сматрају допринос за пензијско и инвалидско осигурање и допринос за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести, сагласно закону којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање. Обвезник пореза и доприноса је сезонски радник, али обавезу плаћања пореза и доприноса има послодавац као исплатилац прихода.

У складу са чланом 17. Закона, порез се обрачунава и плаћа по стопи од 10%.

Доприноси се обрачунавају и плаћају по стопи по којој се, у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање, обрачунавају и плаћају ти доприноси, и то:

- за обавезно пензијско и инвалидско осигурање – 26%,
- за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести – 2%.

У складу са чланом 18. Закона, основицу за обрачун пореза и доприноса чини износ у висини тридесетог дела износа најниже месечне

Одговор:

Посебан колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе ступио је на снагу 8. 1. 2019. године. Његовим одредбама **није предвиђена ретроактивна примена**, односно у његовим прелазним одредбама није ништа речено о примени одредби на права остварена пре његовог ступања на снагу. Зато треба тумачити да исплата јубиларне награде за запослене са 40 година рада у радном односу треба да отпочне након ступања на снагу овог ПКУ-а, дакле након почетка његове примене од 9. 1. 2019. године, што значи да се та одредба примењује на запослене који поменуто право стекну после 9. 1. У таквом случају запослени о којем је

реч не би имао право на јубиларну награду јер је навршио 40 рада пре ступања на снагу ПКУ-а. Чак и да је навршио 40 година рада у оквиру 30 дана пре ступања ПКУ-а на снагу, не би имао право на ову исплату јер је овде суштина датум када је запослени навршио 40 рада, а 30 дана дато је послодавцу да ову награду исплати.

Истовремено подсећамо на то да је чланом 150. овог ПКУ-а прописано да његови потписници именују по три члана у комисију која прати примену и даје аутентична тумачења овог уговора. Дакле, можете се обратити наведеној комисији која би требало да дâ изворно тумачење примене овог ПКУ-а на исплату јубиларне награде о којој је овде реч, јер ће вероватно по овом питању бити доста заинтересованих запослених.

ПС

Електронско издање ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници www.propisi.net и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, а сва ова документа међусобно су повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Привредна кретања у Србији

Индустријска производња у Србији

У првих једанаест месеци ове године индустријска производња порасла је за 2,1% у односу на исти период 2017. године, док је у новембру 2018. године за 1% виша него у октобру 2018. године, а за 7,6% виша у односу на просек 2017. године.

Према последњим објављеним подацима Еуростата, индустријска производња у еврозони у новембру 2018. године порасла је за 0,1% у односу на октобар. У односу на новембар 2017. године, индустријска производња пала је за 3,3% у евро зони.

Највећи раст индустријске производње регистрован је у Естонији (+4,5%), Грчкој (+3,1%) и Малти (+2,6%). Највећи пад индустријске производње забележен је у Ирској (-7,6%), Португалу (-2,5%) и Немачкој и Литванији (-1,9%).

Цене

Потрошачке цене у децембру 2018. године у просеку су више за 0,1% у односу на новембар

2018. године. У поређењу са истим месецом прошле године, потрошачке цене повећане су за 2,0%. При томе су цене робе порасле за 1,9%, а услуга за 2,2%.

Према Хармонизованом индексу, потрошачке цене у Србији веће су за 2,0% у децембру 2018. године, у односу на исти месец прошле године.

Према подацима Еуростата, инфлација у ЕУ у децембру 2018. године износи 1,7%, што је пад у односу на новембар, када је износила 2,0%.

Спољнотрговинска размена

У првих једанаест месеци 2018. године укупан извоз Републике Србије износио је **1780,6** милијарди динара (+5,6%), а увоз **2369,4** милијарди динара (+10%). Покривеност извоза увозом смањена је са 78,5% у истом периоду прошле године на 75,1% у првих једанаест месеци 2018. године.

Сектор	Јануар–новембар			РСД		
	извоз			увоз		
	2017.	2018.	индекс	2017.	2018.	индекс
Укупно	1.531,2	1.608,9	105,1	1.938,9	2.138,3	110,3
Храна и живе животиње	1686,5	1780,6	105,6	2149,2	2369,4	110,2
Пића и дуван	230,0	221,8	96,5	122,2	132,0	108,1
Сирове материје, нејестиве, осим горива	48,9	49,7	101,5	30,4	31,1	102,4
Минерална горива, мазива и сродни производи	60,5	62,0	102,4	104,7	98,6	94,2
Животињска и биљна уља, масти и воскови	41,2	53,7	130,3	224,4	273,5	121,9
Хемијски и сл. производи, нигде непоменути	18,7	15,3	81,7	6,2	5,7	92,3
Израђени производи сврстани по материјалу	156,1	171,9	110,1	306,5	321,1	104,8
Машине и транспортни уређаји	474,6	498,4	105,0	549,3	614,4	111,9
Разни готови производи	223,6	228,5	102,2	160,4	172,9	107,8
Непоменути производи	35,4	35,7	100,7	240,5	277,8	115,5

Извор: РЗС.

Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих	Број запослених	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	III квартал 2018.	разлике	индекси	разлике	индекси
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	341.705	3.344	101,0	6.459	101,9
Саобраћај и складиштење	118.013	714	100,6	1.859	101,6
Услуге смештаја и исхране	79.796	1.655	102,1	7.075	109,7
Информисање и комуникације	64.475	1.068	101,7	4.420	107,4
Финансијске делатности и делатност осигурања	43.745	-133	99,7	242	100,6
Пословање некретнинама	6.347	217	103,5	466	107,9
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	102.688	1.799	101,8	5.406	105,6
Административне и помоћне услужне делатности	107.554	3.551	103,4	13.689	114,6
Државна управа и обавезно социјално осигурање	158.248	148	100,1	-1.187	99,3
Образовање	138.245	-3.261	97,7	336	100,2
Здравствена и социјална заштита	161.718	769	100,5	1.543	101,0
Уметност; забава и рекреација	35.936	872	102,5	1.784	105,2
Остале услужне делатности	43.201	1.252	103,0	1.832	104,4

Извор: РЗС.

Туризам

У првих једанаест месеци 2018. године Србију је посетило скоро 3,2 милиона туриста, од чега је скоро половина страних туриста. Просечан број ноћења по доласку је 2,2, при чему се домаћи туристи дуже задржавају у односу на стране.

У првих једанаест месеци 2018. године највише ноћења страних туриста остварили су туристи из Босне и Херцеговине (7,2%) и Црне Горе (5,8%), а следе Кина (5,0%), Турска и Немачка са по 4,8% учешћа у укупном броју ноћења, а затим и Румунија и Хрватска са 4,7%.

	Доласци		Ноћења		Просечан број ноћења по доласку
	I-XI 2018.	индекс на I-XI 2017.	I-XI 2018.	индекс на I-XI 2017.	
Укупно	3.196.178	111,6	8.766.397	113,3	2,7
Домаћи	1.606.534	108,7	5.369.081	110,5	3,3
Страни	1.589.644	114,7	3.397.316	115,6	2,1

Извор: РЗС.

ING-PRO

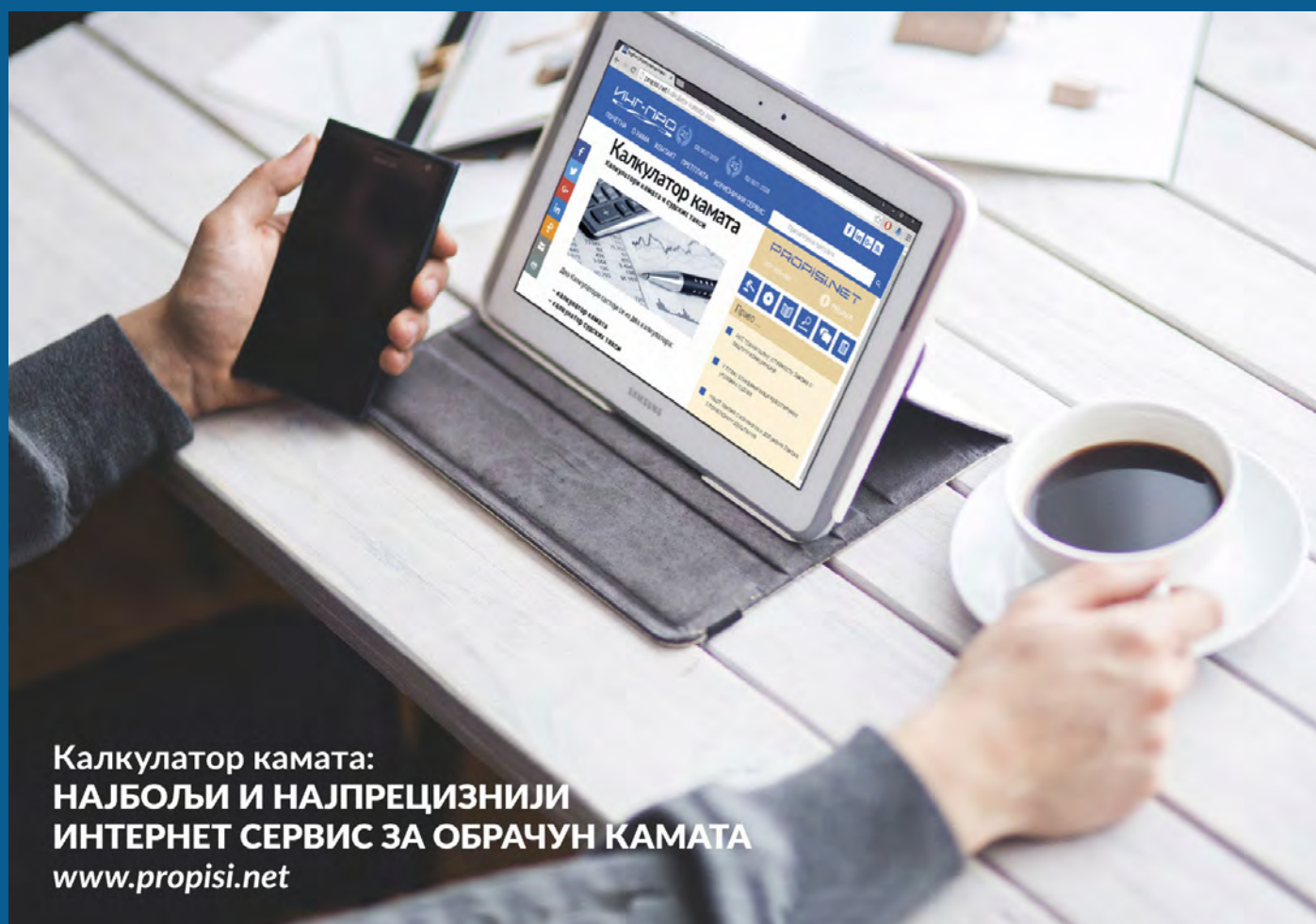
Календар пореских и других обавеза за фебруар 2019. године

Закон о порезу на додату вредност Уредба о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење и плаћање ПДВ-а за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а, на обрасцима ПОПДВ и ПП ПДВ	1. 1 – 31. 1. 2019.	10. 2. 2019.	Пореску пријаву ПДВ дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ-а у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и за обвезника из члана 36а Закона.	1. 1 – 31. 1. 2019.	15. 2. 2019.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона
Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за јануар месец ако је у јануару месецу испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство		15. 2. 2019.	Члан 4. Уредбе
Подношење захтева за повраћај неискоришћеног износа пореског кредита – најранији рок	1. 1 – 31. 1. 2019.	15. 2. 2019.	Члан 52. Закона: повраћај пореза

Закон о порезу на добит правних лица			
Опис	Период	Рок	Основ
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	1. 1 – 31. 1. 2019.	15. 2. 2019.	На основу пореске пријаве за претходну годину, односно претходни порески период, или на основу месечне аконтације из последњег месеца претходног пореског периода
Подношење пријаве на обрасцу ПДПО/С	у року од 3 дана од исплате		Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица, дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима најкасније у року од три дана од дана исплате обрачуна обустави и на прописани рачун уплати порез по одбитку, као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу. Пријава се подноси на обрасцу ПДПО/С.

ING-PRO

Калкулатор камата:
НАЈБОЉИ И НАЈПРЕЦИЗНИЈИ
ИНТЕРНЕТ СЕРВИС ЗА ОБРАЧУН КАМАТА
www.propisi.net

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА